

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A
REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**NOŠENÍ SLUŽEBNÍ ZBRANĚ POLICISTY
MIMO SLUŽBU**

Autor práce: Kristina Anna Hrnčalíková, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Stanislav Kazbunda

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2026

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Kristina Anna Hrnčalíková

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Píibram

Název bakalářské práce: Nošení služební zbraně policisty mimo službu

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Carrying a Service Firearm by Police Officers Off Duty

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Stanislav Kazbunda

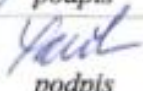

Datum zadání bakalářské práce: listopad 2025

Hlavním cílem bakalářské práce je posoudit právní, bezpečnostní a praktické aspekty nošení služební zbraně policisty mimo výkon služby.

Vedlejším cílem této práce je zhodnotit povědomí a postoje policistů k nošení služební zbraně mimo službu.

Student: Kristina Anna Hrnčalíková, DiS.	28.11.2025 datum	 podpis
Vedoucí práce: Mgr. Stanislav Kazbunda	28.11.2025 datum	 podpis

Schvalují zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	9.12.2025 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	11.12.2025 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	20.12.2025 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Stanislav Kazbundovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

HRNČALÍKOVÁ, K. A. *Nošení služební zbraně policisty mimo službu: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2026. 96 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Stanislav Kazbunda.

Klíčová slova: služební zbraň, nošení zbraně, policista, mimo službu, právní rámec, bezpečnost, postoje policistů, doporučení.

Bakalářská práce se zabývá tématem nošení služební zbraně policisty mimo výkon služby, řeší jeho právní, bezpečnostní a praktické souvislosti, a navrhuje možnosti efektivnějšího nastavení pravidel. Úvodní část se zaměřuje na vymezení pojmu nošení služební zbraně a popis jeho souvislostí s bezpečnostními, psychologickými a organizačními aspekty. Dále se věnuje rozboru právního a organizačního rámce stanoveného zákonem o Policii ČR a zákonem o zbraních a střelivu. Součástí práce je i srovnání s přístupem v zahraničí. Závěrečná část je věnována posouzení postojů policistů k nošení služební zbraně mimo službu, a to prostřednictvím dotazníkového šetření a polostrukturovaných rozhovorů s policisty různého služebního zařazení. Na základě zjištěných poznatků jsou formulována doporučení pro optimalizaci souvisejících postupů.

ABSTRACT

HRNČALÍKOVÁ, K. A. *Carrying a Service Weapon by a Police Officer Off-Duty: Bachelor's Thesis*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií (College of European and Regional Studies), 2026. 96 p. Thesis Supervisor: Mgr. Stanislav Kazbunda.

Keywords: service weapon, carrying a weapon, police officer, off-duty, legal framework, safety, police attitudes, recommendations.

The bachelor thesis addresses the topic of police officers carrying a service weapon outside of duty, examines its legal, security, and practical contexts, and proposes options for more effective regulation. The introductory section focuses on defining the concept of carrying a service weapon and describing its connections with safety, psychological, and organizational aspects. Furthermore, it details the legal and organizational framework set by the Police of the Czech Republic Act and the Weapons and Ammunition Act. A comparison with approaches taken abroad is also included. The final section is devoted to reviewing the attitudes of police officers regarding carrying a service weapon off-duty, conducted via a questionnaire survey and semi-structured interviews with officers of various ranks. Based on the ascertained findings, recommendations are formulated for optimizing related procedures.

Obsah

Úvod	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	11
2 Právní a organizační rámec nošení služební zbraně	12
2.1 <i>Zákonné vymezení použití zbraně</i>	13
2.1.1 Podmínky použití zbraně a následné povinnosti.....	14
2.1.2 Taktické výjimky z povinnosti varování.....	14
2.1.3 Humanitární limity střelby	15
2.1.4 Psychologický aspekt úředního záznamu	15
2.2 <i>Právní rámec zbraňové legislativy</i>	15
2.2.1 Kategorizace zbraní.....	16
2.2.2 Zbrojní oprávnění a jeho podmínky.....	16
2.3 <i>Organizační rámec nošení služební zbraně</i>	17
2.4 <i>Specifika režimu nošení a taktické limity použití zbraně</i>	18
2.4.1 Rozdíl mezi držením a nošením v kontextu služby	18
2.5 <i>Právní režim soukromé zbraně při výkonu služby a mimo službu</i>	19
3 Bezpečnostní přístupy k nošení zbraně, osobní ochrana, rizika a prevence	20
3.1 <i>Základní bezpečnostní principy a rizika nežádoucího výstřelu</i>	20
3.1.1 Pravidla bezpečné manipulace	21
3.1.2 Riziko nežádoucího výstřelu (NV)	21
3.2 <i>Organizační prevence rizik a odebrání zbraně dle ZPPP</i>	22
4 Psychologické aspekty nošení služební zbraně, vnímání rizik, odpovědnosti a motivace policistů	23
4.1 <i>Vliv stresu na kognitivní funkce a výkon</i>	23
4.1.1 Psychofyzilogické důsledky a faktory ovlivňující výkon mimo službu	24
4.1.2 Vnímání odpovědnosti, etická zátěž a riziko fatálního selhání	25
4.1.3 Reakce na násilné střetnutí a posttraumatická zátěž.....	26
4.1.4 Motivace policistů k nošení služební zbraně mimo službu	27
4.2 <i>Etiologické činitele násilné kriminality jako kontext pro intervenci</i>	28
4.2.1 Faktory ovlivňující vznik násilí	28
5 Komparativní pohled na přístupy k nošení služebních zbraní se zahraničím	30

5.1	<i>Typologie policejních systémů: Centralizace versus decentralizace</i>	30
5.2	<i>Německo</i>	31
5.3	<i>Polsko</i>	32
5.4	<i>Rakousko</i>	32
5.5	<i>Spojené království (Anglie a Wales)</i>	33
5.6	<i>Spojené státy americké (USA)</i>	33
5.7	<i>Slovensko</i>	34
5.8	<i>Francie</i>	35
6	Praktická část	36
6.1	<i>Vyhodnocení výzkumu</i>	37
6.2	<i>Dílčí závěr k dotazníkovému šetření</i>	56
6.3	<i>Vyhodnocení řízených rozhovorů</i>	57
6.4	<i>Charakteristika výzkumného souboru</i>	57
6.5	<i>Tematická analýza rozhovorů</i>	58
6.6	<i>Dílčí závěr k rozhovorům</i>	60
	Závěr	62
	Seznam použitých zdrojů	64
	Seznam zkratk	67
	Seznam tabulek a grafů	68
	Seznam příloh	69
	Přílohy	70

Úvod

Dnešní společnost klade na zajištění vnitřní bezpečnosti a ochranu veřejného pořádku stále vyšší nároky. Povolání příslušníka Policie České republiky je tak třeba vnímat jako specifické poselství, které se neomezuje pouze na stanovenou pracovní dobu, ale prolíná se i do osobního života policistů. S ohledem na neustále se vyvíjející bezpečnostní hrozby a nárůst agresivity pachatelů se stává přítomnost připraveného a adekvátně vybaveného policisty klíčovým faktorem i v době jeho osobního volna.

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění, přímo ukládá policistovi i v době mimo službu povinnost provést úkon nebo zakročit, je-li páčán trestný čin nebo přestupek, kterým je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek. Aby mohl policista této zákonné povinnosti úspěšně dostát, případně aby mohl v krajní nouzi či nutné obraně chránit sebe nebo své okolí, je mu dáno právo nosit i mimo službu přidělenou služební střelnou zbraň.

Je potřeba si ovšem uvědomit, že nošení zbraně v civilním oděvu a případný zákrok mimo službu představuje pro policistu zcela odlišnou a vysoce rizikovou situaci. Policista se ocitá v prostředí, kde postrádá balistickou ochranu, nemá k dispozici donucovací prostředky, radiostanici a především mu chybí podpora a jistění ze strany kolegy z hlídky. S ohledem na skutečnost, že standardní služební zbraň je primárně určena k vnějšímu nošení na služebním opasku, přináší její skryté nošení v osobním volnu řadu technických a taktických limitů.

Problematika nošení služební zbraně mimo službu tak představuje velmi aktuální téma a je potřeba jí věnovat větší pozornost, a to nejen z hlediska legislativy, ale především z hlediska psychologie a reálné praxe.

Volba tématu bakalářské práce byla zvolena z toho důvodu, že její autorka je příslušnicí bezpečnostního sboru Policie České republiky, a má tedy k dané problematice poměrně blízký vztah. V práci tak bude využit praxeologický vhled a teoretické poznatky budou doplněny a specifikovány praktickými zkušenostmi autorky práce a jejích kolegů z přímého výkonu služby (např. z místních oddělení či oddělení hlídkové služby).

Autorka se o dané téma zajímá i z toho důvodu, že se v rámci svého okolí setkává s velmi odlišnými postoji policistů k tomuto institutu, kdy laickým průzkumem mezi kolegy bylo zjištěno, že si řada příslušníků raději pořizuje pro tyto účely zbraně soukromé, případně naráží na administrativní překážky. Kolegové a samotní policisté jsou tedy významným subjektem ovlivňujícím bezpečnostní situaci ve společnosti, kdy neznalost pravidel, obava z odpovědnosti či nekomfort služební zbraně může být faktorem s rizikovým potenciálem snižovat akceschopnost sboru v krizových situacích.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je posoudit právní, bezpečnostní a praktické aspekty nošení služební zbraně policisty mimo výkon služby. Práce se zaměřuje na porozumění faktorům, které ovlivňují rozhodování policistů o nošení zbraně mimo službu, a na možnosti vedoucí k efektivnímu nastavení pravidel a podpůrných opatření. Vedlejším cílem práce je posoudit povědomí a postoje policistů k nošení služební zbraně mimo službu.

V teoretické části bude využita rešerše odborné literatury a právních předpisů, které se zabývají problematikou nošení služební zbraně. Dojde k vymezení pojmu nošení služební zbraně a jeho souvislostí s bezpečnostními, psychologickými a organizačními aspekty. Dále bude provedeno srovnání přístupů k nošení služebních zbraní v zahraničí.

Hlavním cílem praktické části bude získat vhled do frekvence a motivace nošení služební zbraně, vlastnictví civilních zbraní a dále posoudit rozdíly v postojích dle délky praxe, věku či pohlaví. Bude využita smíšená kvantitativně-kvalitativní strategie s metodou dotazování a technikami sběru dat za využití dotazníkového šetření a polostrukturovaných rozhovorů s policisty různého služebního zařazení. Průběh rozhovorů bude sjednocen prostřednictvím předem připraveného souboru otázek, které budou strukturovány tak, aby pokryly klíčové oblasti výzkumu. Po sběru dat budou výsledky zkoumány a porovnány s právními a organizačními rámci popsány v teoretické části. Na jejich základě budou formulována doporučení směřující k efektivnějšímu nastavení pravidel a podpůrných opatření pro policisty, kteří nosí služební zbraň mimo službu.

2 Právní a organizační rámec nošení služební zbraně

Stěžejní právní úpravu v oblasti střelných zbraní a střeliva v České republice představuje nový zákon č. 90/2024 Sb., o zbraních a střelivu (dále jen „zákon“). Tento klíčový předpis nahrazuje dříve platnou normu (zákon č. 119/2002 Sb.), která byla v účinnosti více než dvě desetiletí. Přijetí nové legislativy reflektuje potřebu modernizace státní správy, zajištění souladu s právem Evropské unie a především reakci na aktuální bezpečnostní hrozby.

Zákon má komplexní charakter; definuje nezbytné pojmy, stanovuje podmínky pro legální nabytí, držení a používání zbraní a vymezuje technicko-organizační kritéria pro střelnice. Nejvýraznější změnou, kterou nový zákon přináší, je plná digitalizace agendy. Dochází k zániku fyzických dokladů – tradiční zbrojní průkazy a průkazy zbraní jsou nahrazeny elektronickými záznamy v Centrálním registru zbraní (CRZ).

Pro příslušníky Policie ČR a dalších bezpečnostních sborů má tato změna zásadní dopad v podobě zjednodušení administrativních procesů.

Zákon v oblasti služebních zbraní zavádí novou kategorizaci, kdy jsou tyto zbraně řazeny do skupin R1 až R4. Ačkoliv jsou specifická pravidla pro nošení služební zbraně primárně upravena interními předpisy bezpečnostních sborů, tyto předpisy musí být s novým zákonem v souladu.¹ Důraz je kladen také na zvýšení bezpečnosti, což se projevuje například novou povinností lékařů hlásit změny zdravotního stavu držitelů zbrojního oprávnění přímo do registru.

Z výše uvedených důvodů se teoretická část této práce soustředí primárně na výklad tohoto aktuálně platného legislativního rámce a na něj navazujících interních aktů řízení Policie České republiky.²

¹ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Pokyn policejního prezidenta o přidělování a nošení služebních zbraní*. Praha: Policejní prezidium ČR, 2025.

² ŘEDITELSTVÍ SLUŽBY PRO ZBRANĚ A BEZPEČNOSTNÍ MATERIÁL. *Informace ke změnám ve zbraňové legislativě s účinností od 01.01.2026*. Praha: Policie ČR, 2025 s 1-2.

2.1 Zákonné vymezení použití zbraně

Otázka nošení služební zbraně policisty mimo službu je úzce spjata s jeho oprávněním zbraň použít a s odpovědností, která z tohoto oprávnění vyplývá. Ačkoliv se zákon o Policii České republiky zaměřuje primárně na užití během výkonu služby, stanovené podmínky a postupy definují právní mantinely, které policistu zavazují i v době, kdy není ve služebním stejnokroji. Policejní činnost má dvě výrazné stránky: preventivní a represivní. Nošení služební zbraně spadá primárně do činnosti represivní, jejímž úkolem je překazit trestnou činnost nebo zajistit pachatele. Zbraň je v tomto systému definována jako „materiální prostředek“ donucení, který nastupuje až v okamžiku, kdy selžou prostředky verbální (výzvy)... atd.³

Zákon o Policii České republiky řadí střelné zbraně mezi donucovací prostředky a rozlišuje tři základní formy jejich využití jako donucovacího prostředku (písm. m) až o) § 52): úder střelnou zbraní, hrozba namířenou střelnou zbraní a varovný výstřel.

- **Hrozba namířenou střelnou zbraní:** je přípustná například při odvracení bezprostředního útoku proti sobě nebo jiné osobě, při zabránění útěku nebezpečného pachatele nebo při střežení chráněného objektu.

- **Varovný výstřel:** je nejdůraznější formou, která následuje teprve tehdy, jestliže užití hrozby namířenou zbraní nevedlo k požadovanému výsledku. Pro obě formy použití (hrozbu i varovný výstřel) platí přísné bezpečnostní podmínky:
 - Je nutné posoudit momentální fyzický a psychický stav policisty, a to například s ohledem na fyzické vyčerpání či stres.
 - Při užití musí policista vždy zohlednit charakter místa a okolí zákroku (koncentrace obyvatel, bytová zástavba) a dbát opatrnosti.

- **Úder střelnou zbraní jako donucovací prostředek:** Z hlediska donucovacích prostředků lze střelnou zbraň využít mimo jiné k fyzickému úderu. K tomuto specifickému způsobu použití dochází typicky v situacích, kdy je policista nečekaně napaden a z důvodu časové tísně nemá prostor pro jiné taktické

³ MACEK, P. a A. FILÁK. *Základy teorie policejní bezpečnostní činnosti*. Praha: Police History, 2004, s. 33-34.

řešení. Právní rámec podmiňuje úder zbraní nutností sebeobranu nebo stavem, kdy je bezprostředně ohrožen život či zdraví jiné osoby, a to výhradně za předpokladu, že účelu zákroku nelze dosáhnout mírnější formou.⁴

2.1.1 Podmínky použití zbraně a následné povinnosti

Použití zbraně proti osobě je možné pouze tehdy, je-li to nezbytné k zajištění závažného zákroku proti nebezpečnému pachateli.

Zákon definuje, že útok, který zřejmě zakládá závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozí, opravňuje k použití zbraně [s odkazem na § 56 odst. 3 písm. c) zákona].

Je však nutné terminologicky rozlišovat faktické použití zbraně. Použitím zbraně se rozumí její využití k účelu, k němuž je určena, tedy ke střelbě. Pokud by policista použil zbraň jiným způsobem, například úderem (jako chladnou zbraň), nejedná se o použití zbraně ve smyslu § 56, ale tento úkon se posuzuje jako použití jiného donucovacího prostředku, je-li to možné, měl by policista volit odstupňovaný způsob použití (varování – výstřel do vzduchu – zásah pachatele).⁵

Nošení zbraně mimo službu s sebou nese plnou odpovědnost za dodržení povinností, po jejím případném použití, stanovených v § 57 zákona č. 273/2008 Sb.

1. **Poskytnutí pomoci:** Policista je povinen poskytnout první pomoc a zajistit lékařské ošetření každému, kdo byl použitím zbraně zraněn.
2. **Hlášení a zdokumentování:** Policista je povinen bezodkladně nahlásit použití zbraně nadřízenému a sepsat úřední záznam s uvedením důvodů, průběhu a výsledku jejího použití.⁶

2.1.2 Taktické výjimky z povinnosti varování

Standardní postup (výzva a varovný výstřel) nelze aplikovat paušálně. Odborná literatura specifikuje situace, kdy je policista oprávněn použít zbraň bezprostředně bez

⁴ ČERMÁK, Milan, kolektiv autorů. *Bezpečnostní příprava*. Vyd. 1. Praha: Trivis; Armex publishing, 2012, s. 102–118.

⁵ KRUPKA, Vladimír. *Trestní právo hmotné: obecná část*. 2. vyd. Praha: Armex Publishing, 2012, s. 74

⁶ ČERMÁK, Milan, kolektiv autorů. *Bezpečnostní příprava*. Vyd. 1. Praha: Trivis; Armex publishing, 2012, s. 118

varování. Jedná se zejména o případy, kdy by prodlení spojené s výzvou znamenalo přímé ohrožení života. Typickým příkladem je zákrok proti tzv. nebezpečnému pachateli, který se zdráhá opustit úkryt nebo aktivně útočí, a moment překvapení je pro eliminaci hrozby klíčový.

2.1.3 Humanitární limity střelby

I při splnění zákonných podmínek pro použití zbraně existují tzv. humanitární limity. Policista nesmí použít střelnou zbraň proti osobám, u nichž je to zjevně nepřiměřené – konkrétně jde o těhotné ženy, osoby vysokého věku, děti nebo osoby s tělesnou vadou. Tento zákaz však neplatí absolutně. Pokud útok těchto osob bezprostředně ohrožuje život a zdraví (např. dítě či těhotná žena střílející po policistovi) a nebezpečí nelze odvrátit jinak, je použití zbraně oprávněné.

2.1.4 Psychologický aspekt úředního záznamu

Po použití zbraně má policista povinnost sepsat úřední záznam. Odborná praxe však upozorňuje na zásadní psychologický aspekt: záznam by měl být sepsán až po odeznění akutní stresové reakce. Pokud je policista pod vlivem stresu bezprostředně po střelbě nucen k výslechu nebo psaní hlášení, může dojít ke zkreslení informací, které není úmyslné, ale je důsledkem fyziologických procesů v organismu.⁷

2.2 Právní rámec zbraňové legislativy

Pro účely této práce je klíčová definice palné zbraně, která je zákonem považována za zbraň, jejíž funkce je odvozena od okamžitého uvolnění chemické energie. Dále je důležité rozlišení, které zákon uvádí v příloze č. 1:

- **Krátká palná zbraň:** palná zbraň, jejíž délka v nejkratším funkčním stavu nepřesahuje 600 mm, nebo jejíž délka hlavně nepřesahuje 300 mm.
- **Dlouhá palná zbraň:** palná zbraň, která nespadá do kategorie krátké zbraně.⁸

⁷ HABICH, L., STEIN, P. a HLAVÁČOVÁ, K. *Policejní právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024, s. 56-155

⁸ KAZBUNDA, S. *Skripta k zákonu o zbraních*. 1. vyd. České Budějovice: Vlastní náklad, 2024, s. 3.

2.2.1 Kategorizace zbraní

Zbraně jsou Zákonem sestupně rozděleny do kategorií dle předpokládané nebezpečnosti, přičemž je stanoveno, zda podléhají registraci (R1, R2, R3 a R4), ohlášení (PO) nebo ohlášení nepodléhají (NO).

Pro služební účely policistů jsou stěžejní zbraně zařazené do kategorie R3, kam spadají krátké samonabíjecí nebo opakovací palné zbraně pro použití střeliva se středovým nebo okrajovým zápalem. Typickým příkladem krátké služební zbraně je pistole GLOCK 17 Gen 4 v ráži 9x19, která je samonabíjecí a spadá tak do této registrační kategorie.

Nakládání se zbraněmi kategorie R3 je v případě fyzických osob zajištěno prostřednictvím zbrojního oprávnění. Dále zákon definuje i nejprísněji regulované zbraně:

- **Kategorie R1** (zakázané), kam patří například samočinné palné zbraně.
- **Kategorie R2** (zakázané), kam patří samonabíjecí zbraně vzniklé nevratnou úpravou ze samočinné zbraně. Ačkoliv Policie ČR nakládá se zbraněmi všech kategorií na základě souhlasu Policejního prezidia, pro výkon běžné služby je klíčová právě kategorie R3.⁹

2.2.2 Zbrojní oprávnění a jeho podmínky

V aktuální právní úpravě došlo ke změně v terminologii, kdy dřívější označení „zbrojní průkaz“ či „zbrojní pas“ nahradil termín zbrojní oprávnění. Zbrojní oprávnění již není dokladem v hmotné listinné podobě, nýbrž záznamem v centrálním registru zbraní vedeném Ministerstvem vnitra ČR. Aktuální řešení rozlišuje pouze dva základní druhy zbrojního oprávnění:

- Obecné zbrojní oprávnění.
- Rozšířené zbrojní oprávnění, které je nezbytné pro skryté nošení zbraně podléhající registraci.

⁹ KAZBUNDA, S. *Skripta k zákonu o zbraních*. 1. vyd. České Budějovice: Vlastní náklad, 2024, s. 4.

Legislativní podmínky získání zbrojního oprávnění se skládají z následujících bodů:

- Věk: Zletilost pro obecné zbrojní oprávnění nebo 21 let pro rozšířené zbrojní oprávnění.
- Plná svéprávnost.
- Zdravotní způsobilost.
- Bezúhonnost (nepřihlíží se k zahlazení trestů za vyjmenované činy).
- Spolehlivost (spolehlivý není např. ten, kdo se dopustil přestupku v souvislosti s nadužíváním návykových látek).
- Odborná způsobilost: Je prokazována zkouškou odborné způsobilosti, která se skládá z teoretické části (písemný test) a praktické části (bezpečná manipulace a střelba na cíl).¹⁰

2.3 Organizační rámec nošení služební zbraně

Zatímco zákon č. 90/2024 Sb. definuje obecné parametry zbraní, střeliva a zbrojního oprávnění, konkrétní pravidla a povinnosti pro přidělování, nošení a zabezpečení služební zbraně policisty jsou stanoveny speciálním předpisem, kterým je Závazný pokyn policejního prezidenta (ZPPP).

Hlavním interním aktem řízení, který upravuje tuto problematiku, je Závazný pokyn policejního prezidenta č. 156/2008, o zabezpečení, přidělování a nošení služebních zbraní, střeliva a munice v Policii České republiky. Tento předpis:

- Nastavuje organizační pravidla pro přidělování zbraní policistům.
- Definiuje, kdy a jakým způsobem policista zbraň nosí, a to jak ve službě, tak i mimo službu.
- Upravuje postupy pro odebrání a opětovné přidělení služební zbraně policistovi.

¹⁰ KAZBUNDA, S. *Skripta k zákonu o zbraních*. 1. vyd. České Budějovice: Vlastní náklad, 2024, s. 3.

Důležité je, že žádný služební předpis nestanovuje striktní povinnost mít po celou dobu výkonu služby služební pás se zbraní připevněný na těle. O nošení a způsobu vystrojení rozhoduje služební funkcionář nebo jím pověřený vedoucí příslušník s ohledem na charakter činnosti. Standardně však policista nosí zbraň viditelně při plnění úkolů.¹¹

2.4 Specifika režimu nošení a taktické limity použití zbraně

Zatímco základní právní rámec definuje oprávnění k použití zbraně, pro policistu nosícího zbraň v civilu jsou klíčové především technické modalities nošení a specifická taktická omezení plynoucí z odborné literatury.

Z kriminalistického hlediska má zákrok policisty mimo službu zpravidla charakter tzv. nenadálého zadržení. Odborná literatura tento pojem definuje jako situaci, kdy je osoba přistižena přímo při páchání trestného činu nebo bezprostředně po něm, případně je zastížena na útěku.

Pro policistu zasahujícího v civilu však tato situace představuje výraznou taktickou nevýhodu. Zatímco metodicko-taktické zásady zadržení standardně vyžadují, aby zákrok prováděli nejméně dva policisté pro zajištění vzájemného krytí a bezpečnosti, policista mimo službu musí tuto situaci řešit jako jednotlivec. Absence druhého policisty a nemožnost plánovat zákrok tak dostává policistu do rozporu s doporučenými bezpečnostními standardy kriminalistické taktiky.¹²

2.4.1 Rozdíl mezi držením a nošením v kontextu služby

Pro účely nošení soukromé zbraně policistou je nezbytné terminologicky rozlišit dva režimy definované zákonem o zbraních, které mají přímý dopad na akceschopnost. Prvním je držení zbraně, což je stav, kdy zbraň není připravena k okamžitému použití (není nabitá) a je uložena v uzavřeném obalu za účelem přemístění. V tomto režimu není policista schopen okamžitě reagovat na nenadálý útok.

¹¹ ZPPP č. 156/2008. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Služební zbraň*. Zveřejnění podle ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb.

¹² PROTIVINSKÝ, M. KLVAŇA, K. *Základy kriminalistiky*. 2. vyd. Praha: Armex, 2007, s. 100–101.

Druhým režimem je nošení zbraně, které znamená mít zbraň u sebe připravenou k použití (nabitou nábojem v komoře či zásobníku). Zákon v tomto případě pro civilní nošení (včetně policistů mimo službu) striktně vyžaduje skryté nošení. Zbraň nesmí být viditelná, což v praxi vylučuje určité typy oblečení a vyžaduje specializovaná pouzdra, aby nedocházelo k dekonspiraci policisty nebo vyvolání paniky na veřejnosti.¹³

2.5 Právní režim soukromé zbraně při výkonu služby a mimo službu

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v ustanovení § 56 (použití zbraně) nerozlišuje mezi zbraní služební a soukromou, čímž poskytuje příslušníkům bezpečnostního sboru právně privilegované postavení. Policista je tak v rámci výkonu své pravomoci oprávněn použít jak zbraň služební (součást výzbroje sboru), tak i zbraň soukromou, pokud splní podmínku potřebného výcviku k jejímu používání (§ 51). Z hlediska zákona tedy platí, že pokud je soukromá zbraň použita v rámci stanovených podmínek, jedná se o okolnost vylučující protiprávnost podle § 32 TrZ.

Analyticko-legislativní odbor Policejního prezidia ČR však rozlišuje mezi fázemi nakládání se soukromou zbraní. Soukromá zbraň je držena a nošena výhradně za podmínek zákona o zbraních (ZbrZ), který se obecně na policii nevztahuje. K přechodu do právního režimu zákona o PČR (tj. použití zbraně) dochází teprve okamžikem reálného použití soukromé zbraně.

Vnitřní předpisy (ZPPP č. 156/2008) upravují nošení soukromé zbraně takto:

- V době mimo službu může policista skrytě nosit i soukromou zbraň a použít ji k zákroku za stejných podmínek jako zbraň služební.
- Zbraň nošená skrytě musí být v pouzdře pevně umístěném na těle.
- O nabití zbraně rozhoduje policista sám podle konkrétních okolností.

Závěrem je nutné uvést, že v každodenní praxi bohužel naprostá většina policistů vůbec nerozlišuje mezi „držením“, „nošením“ a „použitím“ zbraně podle různých právních předpisů, jejichž podmínky se diametrálně liší.¹⁴

¹³ BARTOŠEK, J. a BAČKOVSKÁ, M. *Zbraně a střelivo*. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 137–139.

¹⁴ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *RE: Dotaz v rámci komunikace ohledně soukromé zbraně při výkonu služby*. [E-mailová komunikace – Analytické stanovisko PP ČR]. Praha: Policie ČR. 3. ledna 2024. [Odpověď na dotaz k problematice soukromé zbraně]

3 Bezpečnostní přístupy k nošení zbraně, osobní ochrana, rizika a prevence

Po analýze teoretických východisek v právním, organizačním a psychologickém rámci je klíčové přistoupit ke studiu praktických bezpečnostních a taktických přístupů, které přímo ovlivňují spolehlivé a zákonné nošení služební zbraně policistou. Tato kapitola se zaměřuje na faktory lidského selhání a na preventivní mechanismy, které jsou aplikovány jak na individuální, tak na institucionální úrovni. Je zde zřejmá souvislost s psychologickou problematikou, jelikož porušení bezpečnostních zásad či nežádoucí výstřel jsou v drtivé většině případů důsledkem chyby uživatele, vlivem stresu, únavy nebo překvapení.

Kapitola je strukturována tak, aby pokryla komplexní spektrum prevence rizik. Nejprve se věnuje základním bezpečnostním principům, přičemž se detailně rozebírají pravidla pro manipulaci, jako je stálá kontrola směru hlavně a udržování prstu mimo spoušť. Dále se kapitola soustředí na organizační prevenci rizik, kde jsou definovány konkrétní institucionální důvody pro odebrání zbraně, včetně stavů psychické nezpůsobilosti nebo požití návykových látek, které by mohly vzbuzovat obavu ze sebepoškození. V závěru se kapitola zaměří na osobní ochranu a taktické aspekty nošení, kde se rozebírá výběr vhodného pouzdra (samosvorné, opaskové) pro skryté nošení a pro vytvoření fixního návyku rychlého a bezpečného tasení zbraně. Celá kapitola tak tvoří základ pro pochopení, že aktivní nošení zbraně je neoddelitelné od precizní techniky, neustálé bdělosti a předcházení rizikovým situacím.

3.1 Základní bezpečnostní principy a rizika nežádoucího výstřelu

Vlastnictví a nošení zbraně, ať už služební či soukromé, vyžaduje neustálou a maximální míru zodpovědnosti a péče, není to pouze prostředek pro posílení profesní role. Bezpečnostní zásady jsou navrženy tak, aby chránily střelce i před ním samým, neboť lidská mysl podléhá vlivu stresu, únavy a nepozornosti, které mohou snadno vést k fatální chybě.¹⁵

¹⁵ ČERNÝ, P. a GOETZ, M. *Manuál obranné střelby*. Praha: Grada Publishing a.s., 2004, s. 29.

3.1.1 Pravidla bezpečné manipulace

Základní pravidla manipulace se zbraní mimo sebeobrannou situaci jsou navržena tak, aby minimalizovala riziko nechtěného výstřelu:

- Každá zbraň má být až do osobní kontroly považována za nabitou.
- Hlaveně žádné zbraně nesmí nikdy mířit nebezpečným směrem (proti vlastnímu tělu, kolegovi, neprůstřelným překážkám). Toto je klíčové, jelikož velká část nežádoucích výstřelů vyšla právě z domněle „nenabitých“ zbraní.
- Jestliže zbraň nemíří na cíl a nechcete-li střílet, mějte vždy prst podél rámu zbraně mimo lučíc spouště. Kontrola nad střelou v kritické situaci končí stisknutím spouště.
- Manipulace se zbraněmi je striktně zakázána pod vlivem alkoholu, drog nebo léků snižujících bdělost a pozornost.¹⁶

Kromě těchto obecných pravidel je nutné dbát i na specifické technické zásady při samotné manipulaci. Jak uvádí další odborné zdroje, kritickým momentem je ukládání zbraně do pouzdra. Zde platí striktní zásada, že do pouzdra se nikdy nezasouvá natažená zbraň – u služebních zbraní s vnějším kohoutem musí být kohout vždy spuštěn (zajištěn). Stejně tak při vytahování zbraně z pouzdra platí zákaz dotýkat se spouště, dokud zbraň nesměruje do bezpečného prostoru nebo na cíl. Tato pravidla, společně s povinností se před jakoukoliv manipulací vizuálně přesvědčit o stavu zbraně (kontrola nábojové komory), tvoří komplexní systém prevence nežádoucích výstřelů.¹⁷

3.1.2 Riziko nežádoucího výstřelu (NV)

U moderních zbraní je nežádoucí výstřel (NV) v drtivé většině případů důsledkem chyby uživatele při běžné manipulaci, nikoliv závadou zbraně. Jde o jev, který nelze s absolutní jistotou vyloučit, proto je nutné vždy dodržovat zásadu stále bezpečného směru míření hlavně.

Riziko NV pramení z neuvědomělého pokrčení ukazováku, které může nastat vlivem:

- Překvapení nebo úleku, kdy má jedinec tendenci stáhnout ruce v pěst.

¹⁶ ČERNÝ, P. a GOETZ, M. *Manuál obranné střelby*. Praha: Grada Publishing a.s., 2004, s. 30.

¹⁷ LÁDEK, Josef. *Střelecká příprava*. 2. vyd. Praha: Armex, 2016, s. 47.

- Náhlé ztráty rovnováhy (např. při zakopnutí).
- Synergie mezi končetinami, kdy nevědomý stisk jedné ruky indukuje podobný pohyb ve druhé.¹⁸

3.2 Organizační prevence rizik a odebrání zbraně dle ZPPP

Základní a jediný interní akt řízení Policie ČR, který upravuje postup při odebrání a znovu přidělení služební zbraně, je ****Závazný pokyn policejního prezidenta č. 156/2008 (ZPPP)****. Tento předpis definuje konkrétní organizační a psychologická rizika, která vyžadují preventivní odebrání zbraně k zamezení jejího zneužití nebo tragédie (Čl. 14 odst. 1 ZPPP č. 156/2008):

- Psychický a zdravotní stav: Zbraň se odebírá v případě jiných závažných důvodů, zejména je-li schopnost policisty snížena nemocí, rozrušením nebo psychickým stavem vzbuzujícím obavu ze sebepoškození. Toto ustanovení reaguje na poznatky o psychologických rizicích popsanych v kapitole č. 4.
- Vliv návykových látek: Odebrání zbraně následuje také při požití alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek, omamných nebo psychotropních látek a léků.
- Odborné selhání: Zbraň se odebírá v případě opakovaného nesplnění stanovených prověrek ze služební střelecké přípravy.
- Personální řízení: Zbraň se automaticky odebírá při zproštění výkonu služby nebo bylo-li rozhodnuto o propuštění ze služebního poměru.¹⁹

Odebraná zbraň může být policistovi znovu přidělena pouze na základě rozhodnutí služebního funkcionáře (Čl. 14 odst. 3 ZPPP č. 156/2008). Po celou dobu odebrání musí být průkazným způsobem doloženo, kde se zbraň nachází, a musí být zajištěna proti zneužití, ztrátě nebo odcizení.²⁰

¹⁸ ČERNÝ, P. a GOETZ, M. *Manuál obranné střelby*. Praha: Grada Publishing a.s., 2004, s. 32.

¹⁹ ZPPP č. 156/2008, Čl. 14 odst. 1 písm. a) – d).

²⁰ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Služební zbraň*. Zveřejnění podle ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. [online]. Praha: Policie ČR, [cit. 2025-12-11]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/sluzebni-zbran.aspx>.

4 Psychologické aspekty nošení služební zbraně, vnímání rizik, odpovědnosti a motivace policistů

Po předchozí analýze právního a organizačního rámce pro nakládání se služební zbraní je nezbytné přistoupit ke studiu nejdůležitějšího faktoru, který determinuje její bezpečné a zákonné použití: lidskému faktoru a psychologické připravenosti policisty. Oprávnění nosit zbraň mimo službu, spojené se zákrokovou povinností i v civilním prostředí, vystavuje policistu permanentní psychické zátěži, která vyžaduje maximální osobnostní stabilitu a rychlé, leč zákonné rozhodování v krizových situacích. Tato kapitola se proto komplexně zaměřuje na psychologické předpoklady, které jsou klíčové pro minimalizaci rizika fatálního selhání a pro udržení spolehlivosti policisty mimo výkon služby.

Kapitola je strukturována do tří hlavních sekcí. Nejprve se věnuje vnímání odpovědnosti a rizik, kde se na základě poznatků policejní psychologie rozebírá nutnost robustní struktury osobnosti a její morální složky, zejména superego, pro potlačení impulzivních reakcí. Tato sekce zdůrazňuje klíčovou roli psychologické diagnostiky jako filtračního mechanismu pro predikci nepřiměřeného agresivního chování. Dále se pozornost přesouvá na vliv stresu kognitivních funkcí a výkonu. Je vymezeno, jak extrémní psychická zátěž v nestrukturovaném civilním prostředí vede k psychické paralýze, tunelovému vidění a ztrátě jemné motoriky, čímž zásadně ohrožuje bezpečnou a přesnou manipulaci se zbraní. Závěrečná část kapitoly je věnována motivaci policistů, kde jsou objasněny vnitřní pohnutky, především potřeba bezpečí a profesní seberealizace, které vedou k aktivnímu přijetí této odpovědnosti a s ní spojené zátěže. Cílem celé kapitoly je poskytnout teoretický základ, který ukazuje, že bez psychologické stability a motivace se zbraň namísto nástroje ochrany stává potenciálním rizikem.

4.1 Vliv stresu na kognitivní funkce a výkon

Aplikace psychologických poznatků v policejní praxi je klíčová pro bezpečnostní složky, přičemž se uplatňuje ve třech hlavních rovinách: v personalistice, ve vzdělávání a výcviku a na specializovaných pozicích.

Psychická zátěž je v psychologii souhrnným označením situací, kdy dochází k porušení rovnováhy mezi vnitřními požadavky a tlaky, a schopností jedince tyto tlaky zvládnout. Tato zátěž je v policejní profesi nevyhnutelná, neboť policisté jsou neustále konfrontováni s náročnými, obtížnými a svízelnými konflikty a požadavky, které na ně klade společnost i služba. Tyto konflikty vyžadují trvalé a vystupňované úsilí. Zátěž může vzniknout v důsledku skutečně nastalé krizové situace, avšak u zvláštností lidského prožívání může vzniknout "pouze" v důsledku anticipované subjektivní nedostatečnosti zvládnutí situace. V tomto případě nastupuje příznačná zátěžová reakce se všemi průvodními jevy a důsledky. Zátěž na policistu, který je i mimo službu vázán zákrokovou povinností, dopadá nejen v důsledku hrozeb, ale také v důsledku potřeby zodpovědného rozhodování a zvýšené odpovědnosti. Stres je s psychickou zátěží úzce spojen; jedná se o souhrnné označení náročných životních situací, které vedou k odpovědi organismu. Český stresolog V. Schreiber definuje stres jako jakékoli vlivy životního prostředí (fyzikální, chemické, sociální, politické), které ohrožují fyzické a psychické zdraví jedince.²¹

4.1.1 Psychofyziologické důsledky a faktory ovlivňující výkon mimo službu

Opakující se nepříjemné prožívání zátěžových situací (např. úzkosti, strachu) může u policisty vystupňovat hluboký rozpor vedoucí k neurózám nebo úzkostným očekáváním. Problémy představují zátěžové situace, jejichž podstatou jsou zvýšené nároky v úkolech, k jejichž řešení nepostačují dosavadní návyky a vyzkoušená schémata. To je kritické zejména v situacích mimo službu, kdy policista sice musí jednat, ale nemá k dispozici plné operační zázemí.

Faktory, které nejvíce ovlivňují nošení služební zbraně mimo službu, jsou přímo spojeny se zvládnutím stresu a psychickými obrannými mechanismy:

- **Anticipovaná nedostatečnost:** Největší psychologický tlak plyne ze strachu, že policista selže, i když zbraň nosí. Tato úzkost může vyvolat zátěžovou reakci ještě předtím, než nastane reálná hrozba.

²¹ ČÍRTKOVÁ, L. *Policejní psychologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2016, s. 46–133.

- **Nedostatek schémat pro řešení:** Konflikty a hrozby, které vyžadují použití zbraně, často neumožňují aplikovat naučená schémata řešení (jsou to tzv. problémy), což vyžaduje vysokou míru improvizace pod tlakem.
- **Frustrace a deprivace:** Chronický stres spojený se službou a s nošením zbraně může vést k frustraci (nemožnost uspokojení potřeb kvůli překážkám) a deprivaci (chronický nedostatek vnějších podnětů), což oslabuje psychickou integritu a schopnost adekvátně reagovat.²²

Efektivní psychologická příprava proto musí vést k vytvoření vnitřních obranných mechanismů, které pomáhají tlumit stres a vytvářet uklidňující, subjektivně příjemné a povzbuzující představy, jež dokáží tlumit negativní charakteristiky situace.

4.1.2 Vnímání odpovědnosti, etická zátěž a riziko fatálního selhání

Oprávnění nosit služební zbraň, a to i v době mimo výkon služby, představuje maximální etickou a právní odpovědnost. Toto břemeno vyžaduje maximální osobnostní stabilitu, neboť různí lidé reagují v identické zátěžové situaci zcela odlišným způsobem.

Pro policejní psychologii je klíčová struktura osobnosti, která vypovídá o stálých složkách v daném člověku a o tom, co je náchylné ke změně v proměnlivých okolnostech. I když se vnější projevy policisty mohou měnit, hlubší struktura osobnosti si udržuje neměnné jádro, které se aktualizuje právě v neočekávané, kritické situaci.

Z hlediska psychoanalytické koncepce je osobnost složena mimo jiné ze složky superego, která reprezentuje mravní morálku, ideály a normy společnosti. U policisty s oprávněním nosit zbraň mimo službu musí být tato morální úroveň natolik robustní, aby spolehlivě zaručila, že neoprávněné, impulzivní či emotivně zkratkovité použití zbraně v nestrukturovaném civilním prostředí bude zcela potlačeno. Jádro osobnosti musí v kritické chvíli zajistit odpovědné a zákonné jednání, nikoli selhání.

Protože se policista s nošenou zbraní může stát účastníkem neočekávaného konfliktu v soukromém životě, je poznávání osobnosti (diagnostika) stěžejním nástrojem pro predikci jeho chování v budoucnu. Cílem není jen popsat vlastnosti, ale především predikovat míru jeho chování a prožitků v rizikových situacích. Čím přesnější je tato predikce, tím spolehlivější je odhad:

²² ČÍRTKOVÁ, L. *Policejní psychologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2016, s. 53–132.

Psychologická diagnostika musí primárně identifikovat a filtrovat uchazeče se sklonem k nepřiměřeným agresivním způsobům chování a přehnané sebedůvěře. Takové rysy v kombinaci se zbraní představují pro vnitřní bezpečnost zásadní riziko. Poznávání osobnosti poskytuje poznatky o vztahu osobnosti a situačních faktorů a umožňuje ovlivňování (potlačování) nežádoucího chování. Vstupní psychologické vyšetření je de facto filtračním mechanismem, který slouží k minimalizaci pravděpodobnosti, že dojde k osobnostnímu selhání (např. afektu, nepřiměřené reakci), které by vedlo k fatálnímu, neoprávněnému použití zbraně v roli "policisty v civilu".²³

4.1.3 Reakce na násilné střetnutí a posttraumatická zátěž

Psychická reakce na sebeobrannou situaci nekončí jejím vyřešením; jestliže policista v konfrontaci fyzicky přežil, čeká ho úsilí o přežití psychologické a společenské. Nezvládnutí psychického stavu po násilném střetnutí (zejména po použití zbraně) může mít katastrofální důsledky. Psychologická reakce na takovou událost obvykle probíhá ve třech následujících fázích:

1. **Fáze šoku (Akutní reakce):** Tato fáze začíná bezprostředně po ukončení události a trvá minuty až několik dní. Typickými příznaky je úvodní stav ustrnutí s dezorientací, zúžením vědomí a neschopností chápat okolní podněty. Častý je pocit neskutečnosti situace. Na tento stav může navazovat uzavření se do sebe, nebo naopak hyperaktivita. Obvykle jsou přítomny tělesné projevy, jako je zvýšená srdeční frekvence a pocení.

2. **Fáze nárazu (Odeznění šoku):** Tato fáze nastává po odeznění úvodního šoku a může trvat od několika dní až po roky. Je to nejtěžší období, kdy polevují obranné mechanismy a policista si začíná plně uvědomovat důsledky svého jednání. V tomto období probíhá vyšetřování, což znamená hodnocení, zda se jednalo o spravedlivou obranu a zda účastník není pachatelem trestného činu. Jedinec je zranitelný, neboť společnost vnímá násilí emocionálně, a policista nese jakési „Kainovo znamení“ (je tím, kdo zabil). V této fázi se mohou dostavit

²³ ČERNÝ, P. a GOETZ, M. *Manuál obranné střelby*. Praha: Grada Publishing a.s., 2004, s. 146.

projevy jako je opakované prožívání události ve vzpomínkách a snech, pocity otupělosti, úzkost, podrážděnost, poruchy spánku a nadměrná ostražitost. Tyto projevy jsou známé jako Posttraumatická stresová porucha (PTSD).

3. **Fáze vyrovnání:** Tato fáze je završena obnovením psychické vyrovnanosti. Práce na akceptování události by měla začít co nejdříve a může vyžadovat pomoc odborníka, psychologa nebo psychiatra. Klíčovou roli hraje spolehlivé rodinné a společenské zázemí. Je nezbytné odsoudit laický názor, že jde o projev slabosti, a naopak podporovat opakované hovory o události, což vede k postupnému znovuzpracování situace.²⁴

4.1.4 Motivace policistů k nošení služební zbraně mimo službu

Motivační proces tvoří finální článek psychologické kapitoly, neboť objasňuje, jaké vnitřní pohnutky vedou policistu k tomu, aby aktivně přijímal psychologickou a etickou zátěž spojenou s nošením služební zbraně mimo službu. Psychologický pojem motivace označuje hybné síly chování a je definován jako aktuální dění, které vede jedince k určitému chování s cílem uspokojit potřeby. Motivace a motiv se od sebe liší tak, že motiv je vnitřní dispozice, která se v procesu motivace aktualizuje, zatímco motivace je aktuální dění, které se v daném momentu odehrává v psychice jedince. Tento proces není živěn pouze vnitřními zdroji (motivy osobnosti), ale je také ovlivněn stimuly z vnějšího prostředí, což rozbor motivace činí komplexním zadáním.

Motivace plní v kontextu policejní činnosti tři důležité funkce: vzbuzuje chování (aktivizace), udržuje chování (perzistence) a zaměřuje chování (direkce) k momentálně zaměřenému cíli. U policistů je tato perzistence klíčová pro setrvání v připravenosti a zvládnání stresu spojeného s neustálou odpovědností. Klíčovým hlediskem je rozlišení motivů na vědomé a nevědomé. O nevědomých motivech není jedinec schopen informovat, přestože mohou být hlavní příčinou jeho jednání v krizové situaci, což zdůrazňuje význam psychologické diagnostiky.

Chování jedince je primárně řízeno potřebami. Pro motivaci policisty k nošení zbraně i v civilu jsou klíčové zejména sekundární psychologické potřeby, z nichž

²⁴ ČERNÝ, P. a GOETZ, M. *Manuál obranné střelby*. Praha: Grada Publishing a.s., 2004, s. 150

nejpodstatnější je potřeba bezpečí. Tato motivace se částečně překrývá s pudem sebezáchovy a stává se hlavním psychologickým vysvětlením, proč policista přijímá zákrokovou povinnost i mimo službu. Nošení zbraně mimo službu je přímým výrazem potřeby chránit život a zdraví a mít nástroj pro zajištění bezpečí v nečekaných situacích. Motivace k nošení zbraně posiluje také potřebu uznání a vysokého výkonu, neboť vědomí, že je policista schopen konat v mezích zákona a zvládnout extrémní situaci i v civilu, posiluje profesní seberealizaci. Tato motivační síla je nezbytná pro funkční propojení vnitřních pohnutek (ochrana života) s vnějšími podněty (hrozba) a vede k zaměřenému chování (provedení zákroku).²⁵

4.2 Etiologické činitele násilné kriminality jako kontext pro intervenci

Použití služební zbraně je vždy reakcí na násilné jednání pachatele, jehož příčiny jsou komplexní a pramení z řady sociálních, ekonomických a individuálních faktorů (etiologických činitelů). Vnímání této komplexnosti je pro policistu kritické, neboť správné zhodnocení rizika musí proběhnout v řádu sekund, kdy zvažuje použití krajního donucovacího prostředku.²⁶

4.2.1 Faktory ovlivňující vznik násilí

Etiologické činitele násilné kriminality lze rozdělit do dvou hlavních kategorií:

1. **Sociálně-kulturní a ekonomické faktory:** Tyto makro-faktory tvoří společenské podhoubí, ze kterého násilí pramení. Patří sem:
 - Vliv rodiny, v níž jedinec vyrůstá, zejména napodobování řešení konfliktu násilím a násilné chování rodičů k dětem.
 - Normy chování platné ve společnosti, ekonomická nerovnost a postoje k rasové nerovnosti.
 - Vliv masmédií, které mohou agresivní chování normalizovat.

²⁵ ČÍRTKOVÁ, L. *Policejní psychologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2016, s. 124.

²⁶ SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010, s. 84.

2. **Individuální a psychopatologické faktory:** Tyto faktory se týkají přímo osobnosti pachatele a jeho momentálního stavu. Zahrnují určité biologické a osobnostní faktory, abúzus návykových látek (drogová toxikománie) a některé faktory duševních chorob. V neposlední řadě hraje roli úloha a chování oběti, které mohou provokovat nebo zhoršit průběh násilného střetnutí.²⁷

²⁷ SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010, s. 84.

5 Komparativní pohled na přístupy k nošení služebních zbraní se zahraničím

Komparace policejních systémů umožňuje lépe pochopit specifika českého přístupu k ozbrojení. Zatímco kontinentální systémy kladou důraz na trvalou připravenost, ostrovní modely volí cestu specializace, což zásadně ovlivňuje psychologický profil i míru rizika jednotlivých policistů.

5.1 Typologie policejních systémů: Centralizace versus decentralizace

Při komparativním zkoumání policejních sborů je jedním ze základních klasifikačních kritérií způsob organizace a řízení v rámci státního aparátu. V odborné literatuře se policejní systémy dělí primárně na modely centralizované a decentralizované, přičemž toto rozdělení zásadně ovlivňuje vnitřní hierarchii, jednotnost výcviku a rozsah individuální odpovědnosti policisty.

Centralizovaný policejní systém

Tento model je typický pro země jako Česká republika nebo Polsko, kde je správa v oblasti vnitřní bezpečnosti koncentrována v jednom orgánu, obvykle ministerstvu vnitra. Policie zde tvoří jednotný ozbrojený sbor s pevnou vertikální strukturou řízení. Činnost policie se v těchto systémech řídí jednotným zákonem s celostátní působností, což zajišťuje stejná oprávnění i povinnosti pro všechny příslušníky bez ohledu na místo výkonu služby.²⁸

Z hlediska nošení zbraně mimo službu je v centralizovaném systému klíčová jednotnost metodiky a výcviku. Stát garantuje, že každý policista prošel identickou odbornou přípravou, což umožňuje plošné přenesení odpovědnosti za zákrok i v době mimo službu na každého jednotlivého příslušníka. Tato jednotnost je v České republice zajištěna zákonným ukotvením policie jako jednotného ozbrojeného sboru.²⁹

²⁸ FILÁK, M. a BOHMAN, M. *Policie evropských zemí a mezinárodní policejní spolupráce*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2007, s. 12-50

²⁹ ČERMÁK, M. a kol. *Bezpečnostní příprava*. Praha: TRIVIS, 2012, s. 16

Decentralizovaný policejní systém

Decentralizované modely, reprezentované například Německem nebo Spojeným královstvím, rozdělují policejní pravomoci mezi různé úrovně státní správy, od federální až po regionální či obecní.³⁰ Jednotlivé policejní sbory zde mají značnou míru nezávislosti, a to včetně vlastních rozpočtů a specifických legislativních úprav, což vede k tomu, že policie je organickou součástí společenských transformačních procesů v daném regionu.

V těchto systémech se přístup k nošení zbraně může lišit v závislosti na předpisech konkrétního sboru. Z teoretického hlediska tento model odpovídá uplatnění tzv. diferenciacních kritérií, kdy se policejní systém nebuduje jako monolit, ale člení se do subsystémů podle zřizovatele a teritoriální působnosti (např. omezení jen na část území státu).³¹ Právě v decentralizovaném modelu je kladen důraz na omezenou teritoriální působnost jednotlivých sborů, což umožňuje lépe reflektovat specifika konkrétního regionu

5.2 Německo

Německý model je charakteristický federálním uspořádáním, kde vedle Spolkové policie (*Bundespolizei*) existují samostatné policejní sbory jednotlivých zemí (*Landespolizei*). Policisté v přímém výkonu služby jsou standardně a trvale ozbrojeni. Velký důraz je kladen na policejní psychologii jako na vědní obor, který pomáhá policistům zvládat stresové situace a deeskalovat konflikty tak, aby použití zbraně bylo skutečně až poslední možností.

- **Nošení zbraně:** Policisté v přímém výkonu služby jsou trvale ozbrojeni krátkou střelnou zbraní, což je standardem pro většinu kontinentálních sborů.
- **Srovnání s ČR:** Shoda panuje v plošném ozbrojení v činné službě. Rozdíl spočívá v decentralizaci – zatímco v ČR je metodika jednotná, v Německu

³⁰ FILÁK, M. a BOHMAN, M. *Policie evropských zemí a mezinárodní policejní spolupráce*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2007, s. 27.

³¹ FILÁK, A. a kol. *Základy teorie policejné bezpečnostní činnosti II*. Praha: Police History, 2006, s. 67.

se může lišit podle konkrétní spolkové země, což klade vyšší nároky na lokální management výcviku.³²

5.3 Polsko

Polská policie (*Policja*) je jednotným ozbrojeným sborem s vojenskou hierarchií a centralizovaným řízením. Hlavní pilíř činnosti tvoří preventivní služba (*szługa patrolo-interwencyjna*), která vyžaduje od příslušníků neustálou ostražitost a psychickou i fyzickou připravenost k okamžitému ozbrojenému zákroku.

- **Nošení zbraně:** Trvalé nošení zbraně je vnímáno jako základní atribut policejní identity a připravenosti k okamžitému zákroku k ochraně veřejného pořádku.
- **Srovnání s ČR:** Polsko je České republice nejbližší. Oba sbory mají široce definovanou zákrokovou povinnost i v době mimo službu. To s sebou v obou zemích nese stejný typ rizika – policista musí být psychicky nastaven na to, že zbraň u sebe může mít (a musí ji použít) 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.³³

5.4 Rakousko

Rakousko v roce 2005 prošlo zásadní reformou, která sjednotila dřívější složky (Gendarmerie a Policie) do jednoho celku – Federální policie (*Bundespolizei*).

- **Nošení zbraně:** Rakouský policista je univerzálním bezpečnostním orgánem, který je plně ozbrojen a vybaven pro rychlou intervenci v rámci tzv. Bezpečnostní policie.
- **Srovnání s ČR:** Stejně jako v ČR, i v Rakousku se klade důraz na to, aby byl policista "univerzálním" strážcem zákona. Rakouský výcvik (21

³² FILÁK, M. a BOHMAN, M. *Policie evropských zemí a mezinárodní policejní spolupráce*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2007, s. 27–33

³³ FILÁK, M. a BOHMAN, M. *Policie evropských zemí a mezinárodní policejní spolupráce*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2007, s. 50–53.

měsíci) je však delší než standardní základní odborná příprava v ČR, což umožňuje hlubší dril v oblasti manipulace se zbraní pod tlakem.³⁴

5.5 Spojené království (Anglie a Wales)

Britský policejní model je historicky založen na principu „policing by consent“ (police se souhlasem veřejnosti), což znamená, že policista není vnímán jako represivní složka státu, ale jako občan v uniformě. Z tohoto důvodu není běžný občanský policista vybaven střelnou zbraní. Ozbrojeni jsou pouze speciální mobilní jednotky (tzv. *Armed Response Vehicles* - ARV), které jsou vysílány k incidentům, kde je potvrzena přítomnost zbraně.

- **Nošení zbraně:** Většina řadových policistů zbraň nenesí. Ozbrojeni jsou pouze specializované útvary (Authorized Firearms Officers), které jsou povolávány jen k vysoce rizikovým incidentům. Absence zbraně je vnímána jako nástroj pro snížení napětí při kontaktu s občany.
- **Srovnání s ČR:** Zde je rozdíl zásadní. Zatímco v ČR je zbraň vnímána jako povinná součást výbavy a její nošení mimo službu je běžně umožněno, v Británii je to výsada pouze speciálních jednotek.³⁵

5.6 Spojené státy americké (USA)

Policejní systém USA je charakteristický vysokou mírou decentralizace a militarizace, která je přímou reakcí na snadnou dostupnost střelných zbraní ve společnosti. Taktika zákroku je primárně orientována na bezpečnost policisty a rychlou eliminaci hrozby.

- **Nošení zbraně:** Plošné a viditelné ozbrojení je standardem pro všechny složky. Vzhledem k vysokému riziku střetu s ozbrojeným pachatelem je kladen důraz na ofenzivnější pojetí obranyschopnosti a připravenost použít zbraň jako první volbu k zastavení útoku. Tento přístup se v USA silně promítá i do

³⁴ FILÁK, M. a BOHMAN, M. *Police evropských zemí a mezinárodní policejní spolupráce*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2007, s. 36–39.

³⁵ FILÁK, M. a BOHMAN, M. *Police evropských zemí a mezinárodní policejní spolupráce*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2007, s. 72–75.

sféry mimo službu (tzv. *off-duty carry*), kdy je nošení zbraně policisty v civilu často nejen povoleno, ale v mnoha odděleních přímo vyžadováno či silně doporučováno jako nutný prvek pro přežití a ochranu společnosti v prostředí s vysokou kriminalitou.

- **Srovnání s ČR:** Český policista sdílí s americkým kolegou standard plošného ozbrojení, avšak liší se ve filozofii použití síly. Zatímco v USA je akcentována okamžitá eliminace hrozby, český model (vázaný evropskými standardy) klade silnější důraz na zásadu přiměřenosti, deeskalaci a použití zbraně až jako „ultima ratio“ (krajní prostředek).³⁶

5.7 Slovensko

Jak dokládá odborná literatura zabývající se zahraniční komparativistikou, bezpečnostní systém Slovenska je tomu českému nejbližší, neboť vychází ze společných historických a legislativních kořenů (zákony bývalé federace).³⁷ Činnost policie se řídí zákonem o Policajnom zbore, který definuje služební zákrok téměř totožně jako česká úprava. Specifickou roli při ochraně veřejného pořádku zde hrají Pohotovostní motorizované jednotky (PMJ), které plní funkci specializované hlídkové služby.

- **Nošení zbraně:** Příslušníci PMJ jsou primárně určeni k vykonávání zákroků „bez přípravy“ proti pachatelům trestných činů. Na rozdíl od běžných hlídek jsou lépe vyzbrojeni a vycvičeni na zákroky se zbraní, přičemž jejich úkolem je okamžitá reakce na narušení bezpečnosti.

- **Srovnání s ČR:** Oba systémy vycházejí ze shodného principu, že policista je ve službě 24 hodin denně. Z toho v obou zemích vyplývá legislativní i praktická podpora nošení zbraně mimo službu, která je vnímána jako nezbytný nástroj pro splnění povinnosti zakročit i v době osobního volna. Rozdíl spočívá v organizaci výkonu služby – slovenská policie si pro rizikové zákroky zachovala centralizovanější strukturu Pohotovostních motorizovaných jednotek (PMJ),

³⁶ POOLE, H. a SNEDDON, S. (eds.) *Firearms: Global Perspectives on Consequences, Crime and Control*. 1st ed. London: Routledge, 2022, s. 250–268

³⁷ FILÁK, A. a kol. *Základy teorie policejné bezpečnostní činnosti II*. Praha: Police History, 2006, s. 61.

zatímco ČR využívá prvosledové hlídky, avšak filozofie „policisty v civilu připraveného zakročit“ zůstává v obou státech totožná.³⁸

5.8 Francie

Francouzský model prošel zásadní změnou v reakci na sérii teroristických útoků (např. Charlie Hebdo v roce 2015). Tento vývoj ukazuje, jak se mění vybavení a taktika běžných policistů tváří v tvář násilí, kdy se původní vybavení ukázalo jako nedostatečné proti pachatelům s vojenským výcvikem.

- **Nošení zbraně:** Výkon služby tzv. prvního kontaktu ve velkých městech zajišťují jednotky B.A.C. (*Brigade Anti-Criminalité*). Tito policisté operují v civilním oblečení nebo uniformách, jsou těžce ozbrojeni (včetně dlouhých zbraní) a jejich taktika je agresivnější než u běžné policie, což je reakcí na násilí v rizikových zónách.

- **Srovnání s ČR:** Zatímco ve Francii vedla hrozba terorismu primárně k militarizaci hlídek a zavedení těžkých zbraní do výbavy specializovaných jednotek, Česká republika sází na odlišnou strategii. Český model unikátně spoléhá na institut nošení zbraně mimo službu, který umožňuje běžnému policistovi v civilu okamžitě reagovat na útok (např. aktivního střelce) ještě před příjezdem těžce ozbrojených složek. Francouzský model se naproti tomu soustředí na masivní nasazení represivních složek v rizikových oblastech v době služby, nikoliv na plošnou ozbrojenost policistů v civilu.³⁹

³⁸ RUBISOVÁ, I. (ed.) *Teoretické a praktické aspekty služobných zákrokov: zborník príspevkov z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2018, s. 44–46

³⁹ RUBISOVÁ, I. (ed.) *Teoretické a praktické aspekty služobných zákrokov: zborník príspevkov z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2018, s. 125–128

6 Praktická část

Pro získání potřebných dat pro praktickou část této práce byla zvolena kombinace kvantitativního a kvalitativního výzkumu. Hlavním nástrojem sběru dat byl online dotazník na portále Survio, který byl zvolen z důvodu efektivní distribuce, jednoduchého sběru informací a přehledného vyhodnocování výsledků. Tato forma zároveň respondentům zaručila plnou anonymitu, což bylo klíčové pro získání upřímných odpovědí týkajících se nošení zbraní a dodržování interních předpisů.

Přístup respondentů byl vysoce profesionální. Do konečného zpracování bylo zařazeno celkem 50 respondentů. Všechny odevzdané dotazníky byly vyplněny kompletně a korektně, tudíž nebylo nutné žádné záznamy vyřazovat z důvodu znehodnocení.

Dotazník (viz „Příloha 1“) byl cílen na příslušníky Policie ČR, konkrétně na příslušníky v přímém výkonu služby, u nichž je otázka nošení zbraně mimo službu nejvíce relevantní. Dotazník obsahuje celkem 19 otázek. Úvodní část se zaměřuje na demografické údaje (věk, délka praxe, služební zařazení). Hlavní část dotazníku pak zkoumá reálnou praxi – tedy frekvenci nošení služební zbraně mimo službu, konkrétní důvody pro její nošení či nenošení a vnímání současných pravidel a administrativních překážek. Závěr dotazníku mapuje vlastnictví soukromých (civilních) zbraní jakožto alternativy ke služební výzbroji.

V dotazníku byly využity převážně uzavřené otázky pro jasnou kvantifikaci dat, doplněné o možnost "Jiné", kde mohli respondenti svá stanoviska specifikovat. Na základě výsledků byly vytvořeny grafy, které slouží k přehledné interpretaci zjištěných trendů.

Doplňkovou metodou použitou v této práci je řízený rozhovor. Ten byl realizován s několika policisty na různých služebních zařazeních, za účelem získání hlubšího vhledu do problematiky a možnosti porovnat statistická data z dotazníků s názorem odborníka z praxe.

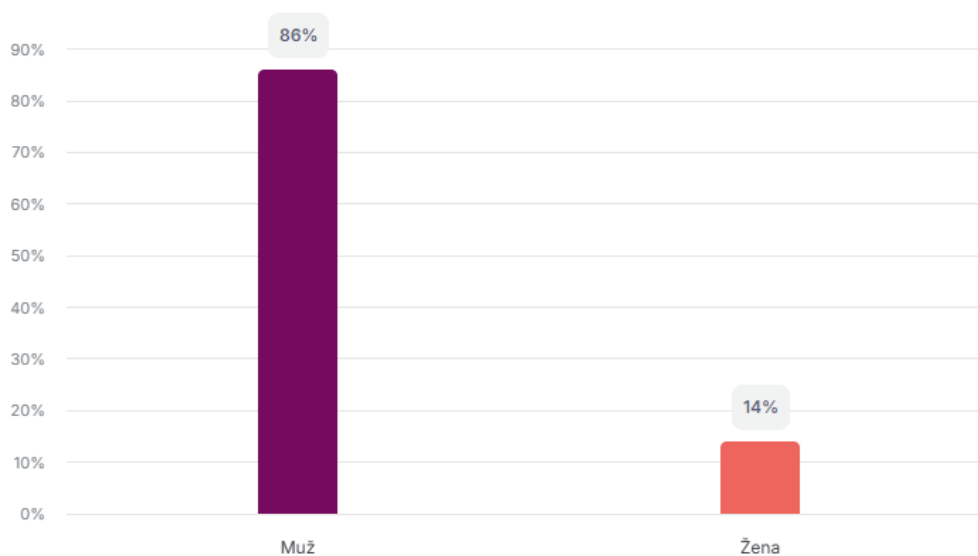
6.1 Vyhodnocení výzkumu

Následující část práce předkládá vyhodnocení dat získaných z dotazníkového šetření zaměřeného na problematiku nošení služební zbraně v době volna. Dotazníky byly rozdány 50 respondentům, převážně z řad příslušníků základních útvarů. Z vyhodnocení vyplynuly tyto výsledky:

1. Jaké je Vaše pohlaví?

V rámci úvodního demografického šetření bylo zjišťováno pohlaví respondentů. Jak je patrné z grafu níže, výzkumný soubor tvoří z naprosté většiny muži. Konkrétně se jedná o 43 respondentů (86 %). Ženy jsou ve vzorku zastoupeny pouze v počtu 7 respondentů (14 %). Tento výsledek (silná dominance mužů) reflektuje realitu v ozbrojených složkách, zejména na útvarech přímého výkonu služby. Vzhledem k nízkému zastoupení žen ve vzorku nebylo statisticky relevantní v dalších částech práce porovnávat odpovědi specificky podle pohlaví, a výsledky jsou proto dále interpretovány souhrnně.

Graf č.1 Pohlaví respondentů ⁴⁰

⁴⁰ Vlastní zdroj

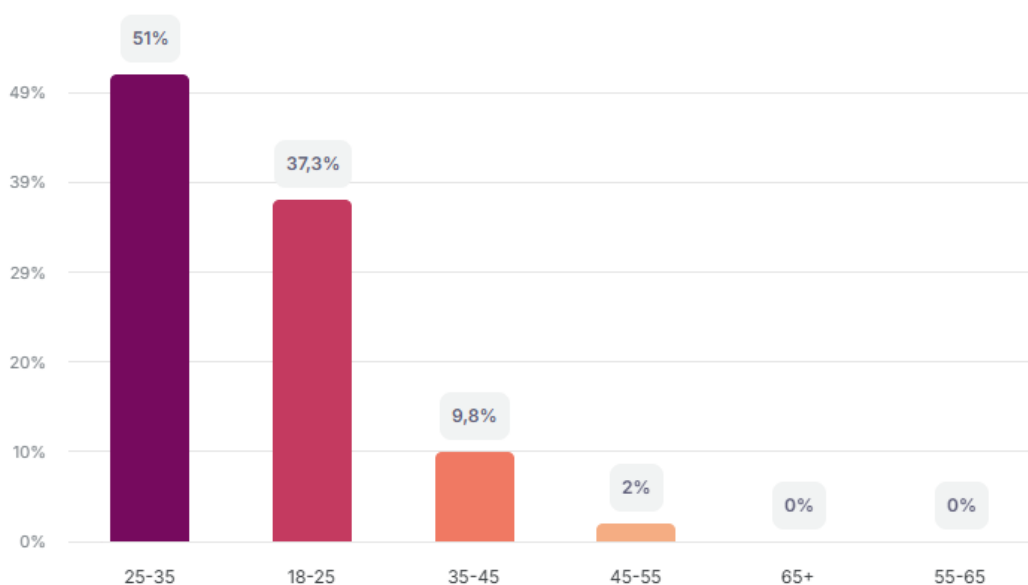
2. Kolik Vám je let?

Věková struktura respondentů je klíčovým ukazatelem, který napovídá, že výsledky tohoto výzkumu reflektují postoje nastupující a mladší generace příslušníků. Jak ukazuje graf č. 2, respondenti jsou převážně mladšího věku.

Nejpočetnější skupinu tvoří respondenti ve věkové kategorii 25–35 let, kterých bylo v dotazníkovém šetření zaznamenáno přesně 25, což představuje 51 % celého vzorku. Druhou nejvýznamnější skupinou jsou nejmladší příslušníci ve věku 18–25 let. Tuto možnost zvolilo 19 respondentů (37,3 %).

Starší věkové kategorie jsou zastoupeny v menšině. Ve věku 35–45 let se průzkumu zúčastnilo 5 respondentů (9,8 %) a kategorii 45–55 let zvolil pouze 1 respondent (2 %). Kategorie nad 55 let nebyly ve vzorku zastoupeny vůbec. Z dat jednoznačně vyplývá, že drtivá většina (88 %) respondentů je ve věku do 35 let.

Graf č.2 Kolik Vám je let? ⁴¹

⁴¹ Vlastní zdroj

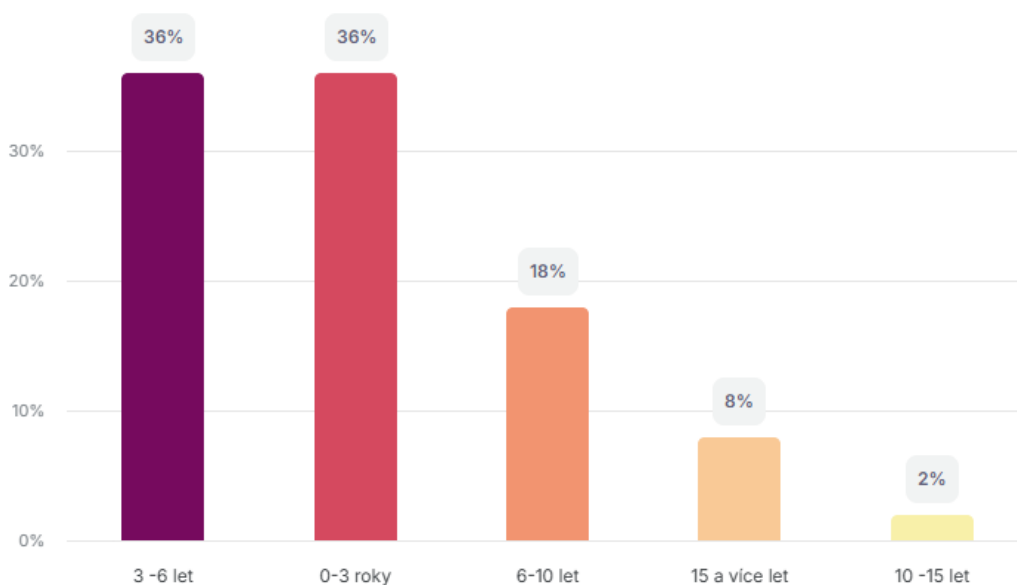
3. Jak dlouho sloužíte?

V návaznosti na věkovou strukturu respondentů byla zjišťována délka jejich služebního poměru. Výsledky zobrazené v grafu č. 3 korespondují s předchozím zjištěním a potvrzují, že výzkumný soubor je tvořen převážně příslušníky na počátku profesní kariéry.

Dvě nejpočetnější skupiny jsou zcela vyrovnané. Kategorii 0–3 roky i kategorii 3–6 let označilo shodně 36 % respondentů (v obou případech se jedná o 18 osob). Souhrnně tedy lze konstatovat, že celých 72 % dotázaných slouží méně než 6 let.

S rostoucí délkou praxe počet respondentů ve vzorku klesá. Délku služby 6–10 let uvedlo 18 % (9 respondentů). Zkušenější příslušníci s praxí 15 a více let tvoří pouze 8 % (4 respondenti) a skupina 10–15 let je zastoupena minimálně, pouze jedním respondentem (2 %).

Graf č.3 Jak dlouho sloužíte?⁴²

⁴² Vlastní zdroj

4. Kde jste služebně zařazeni?

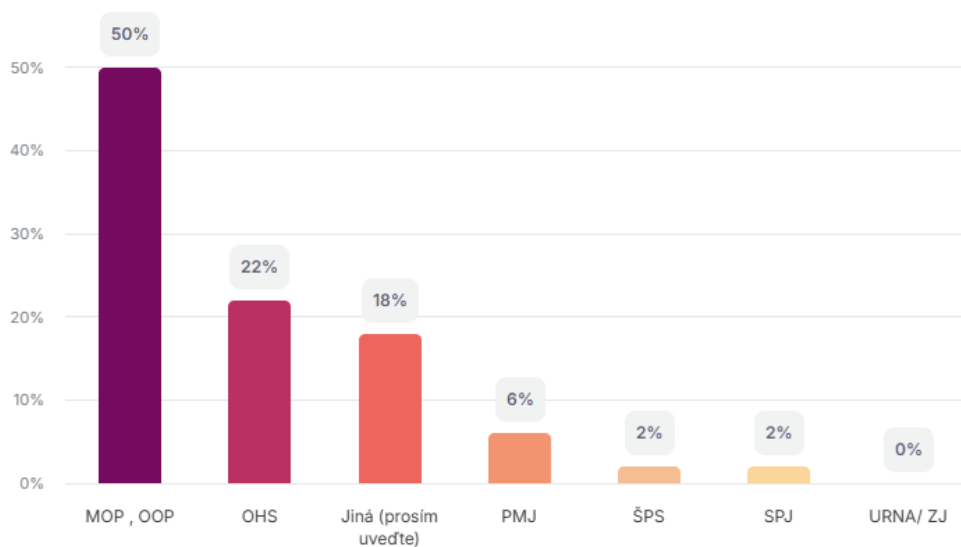
Poslední demografická otázka mapovala služební zařazení respondentů, což je klíčové pro posouzení relevance odpovědí v praktické části. Z grafu č. 4 je patrné, že drtivá většina respondentů slouží na základních útvarech v přímém výkonu služby.

Nejpočetnější skupinu tvoří příslušníci zařazení na MOP (Místní oddělení policie) nebo OOP (Obvodní oddělení policie). Tuto možnost zvolila přesně polovina respondentů (50 %, tj. 25 osob). Druhou nejsilnější skupinu tvoří příslušníci OHS (Oddělení hlídkové služby), kterých se výzkumu zúčastnilo 11 (22 %).

Významnou skupinu tvoří také respondenti, kteří zvolili možnost „Jiná“ (18 %, tj. 9 osob), což zahrnuje specifická zařazení v rámci kriminální policie – OIKT, dálniční oddělení u Dopravní policie nebo jiných specializovaných útvarů. Z útvarů s celorepublikovou či krajskou působností se zúčastnili příslušníci PMJ (3 osoby, 6 %), ŠPS a SPJ (shodně po 1 osobě, 2 %). Útvary jako URNA nebo Zásahová jednotka (ZJ) nebyly ve vzorku zastoupeny.

Z výsledků vyplývá, že výzkumný vzorek je vysoce reprezentativní pro „policisty v ulicích“, kteří řeší každodenní bezpečnostní problematiku.

Graf č.4 Kde jste služebně zařazeni?⁴³

⁴³ Vlastní zdroj

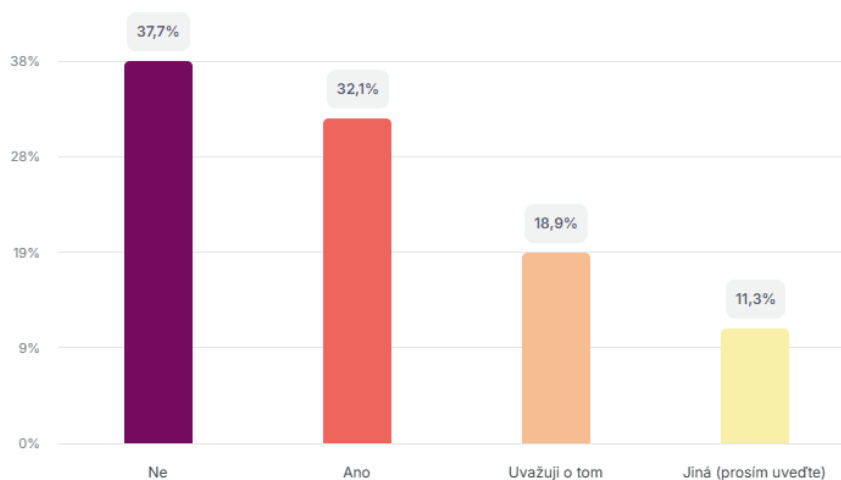
5. Nosíte služební zbraň i mimo výkon služby?

Tato otázka představuje stěžejní bod celého dotazníkového šetření a zkoumá reálný stav nošení služební zbraně v době volna. Výsledky ukazují, že názorový proud je značně roztržštěný, přičemž do hry silně vstupuje faktor vlastnictví soukromých zbraní.

Nejpočetnější skupinu tvoří respondenti, kteří služební zbraň nenosí. Možnost „Ne“ označilo 20 respondentů (37,7 %). Skupina aktivních uživatelů, kteří odpověděli „Ano“, je však v těsném závěsu – tuto možnost zvolilo 17 respondentů (32,1 %). Významná část respondentů, konkrétně 10 osob (18,9 %), uvedla, že o nošení služební zbraně uvažuje, což indikuje potenciál pro zvýšení počtu ozbrojených příslušníků, pokud by byly odstraněny případné bariéry.

Velmi specifickou a analyticky cennou skupinou jsou respondenti, kteří zvolili možnost „Jiná“, což představuje 6 respondentů (11,3 %). Z detailní analýzy jejich textových odpovědí vyplynulo, že tato volba neznamená nerozhodnost, ale preferenci vlastní výzbroje. Respondenti explicitně uváděli: „Ne (pouze svoji vlastní)“ nebo „Na nošení mám primárně své zbraně“. Jeden z respondentů uvedl, že služební zbraň by si vzal „spíše na střelnici ke zlepšení manipulace“, nikoliv na běžné nošení. Tato data naznačují, že kategorie „Ne“ je ve skutečnosti ještě širší, ale je kompenzována nošením soukromých zbraní, které příslušníci upřednostňují před služebními.

Graf č.5 Nosíte služební zbraň i mimo výkon služby?⁴⁴

⁴⁴ *Vlastní zdroj*

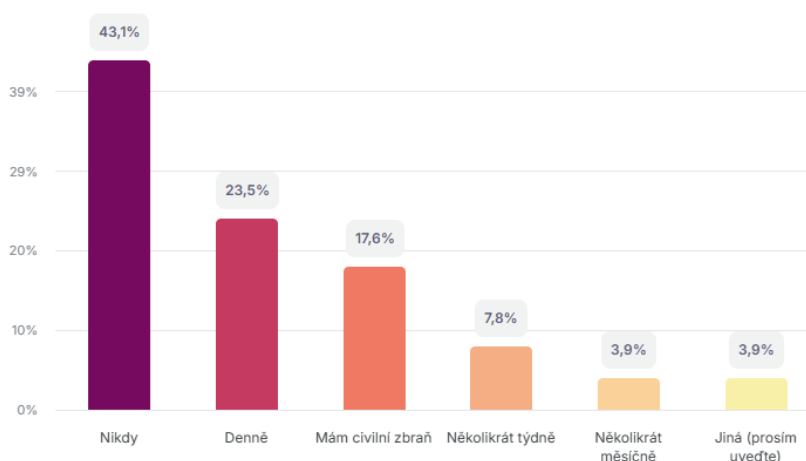
6. Jak často nosíte služební zbraň mimo službu?

Zatímco předchozí otázka zjišťovala samotný fakt nošení, tato otázka se zaměřila na frekvenci. Výsledky ukazují, že pokud se příslušník rozhodne zbraň nosit, činí tak zpravidla na denní bázi, nicméně významná část respondentů dává přednost vlastní výzbroji.

Největší část respondentů tvoří skupina „Nikdy“, kterou označilo 22 respondentů (43,1 %). Mezi aktivními uživateli dominuje každodenní nošení – odpověď „Denně“ zvolilo 12 respondentů (23,5 %). Občasné nošení je spíše výjimečné, souhrnně jej uvedlo pouze 6 respondentů (cca 12 %; konkrétně 4 respondenti týdně a 2 měsíčně).

Z analytického hlediska je klíčová skupina respondentů, která místo časového údaje zvolila možnost „Mám civilní zbraň“. Tuto variantu zvolilo 9 respondentů (17,6 %). Tento trend navíc potvrzuje i analýza textových odpovědí v kategorii „Jiná“, kde se takto vyjádřili další 2 respondenti (3,9 %). Ti zde explicitně uváděli poznámky typu „Nosím vlastní“, čímž de facto rozšířili skupinu preferující soukromou zbraň. Lze tedy konstatovat, že více než pětina respondentů (celkem 11 osob, tj. přes 21 %) nenosí služební zbraň nikoliv z nezájmu o ozbrojování, ale proto, že využívají vlastní, civilní alternativu.

Graf č.6 Jak často nosíte služební zbraň mimo službu?⁴⁵

⁴⁵ Vlastní zdroj

7. Uved'te hlavní důvody, proč nosíte služební zbraň mimo službu.

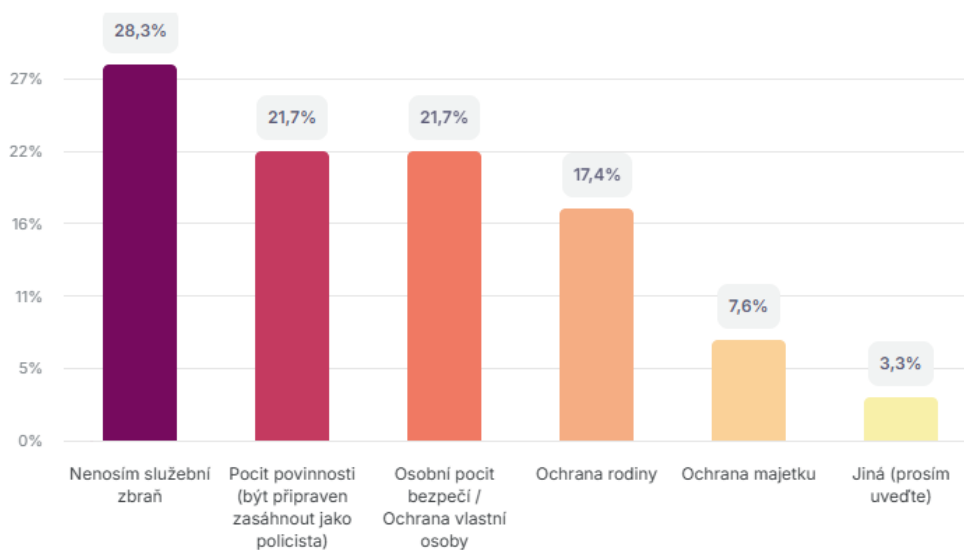
Tato otázka cílila na identifikaci konkrétních psychologických motivů, které vedou příslušníky k nošení služební zbraně ve svém volnu. Respondenti mohli zvolit více odpovědí současně, proto součet odpovědí převyšuje počet respondentů.

Nejčastější odpovědí byla varianta „Nenosím služební zbraň“. Tuto možnost označilo 26 respondentů, což v grafickém znázornění představuje 28,3 % všech zaznamenaných odpovědí.

U příslušníků, kteří zbraň nosí, data odhalují vzácnou rovnováhu mezi profesní a soukromou motivací. Dva hlavní důvody získaly naprosto identickou podporu. „Pocit povinnosti“ (být připraven zasáhnout) i „Osobní pocit bezpečí“ (ochrana vlastní osoby) zvolilo shodně 20 respondentů (21,7 %). To naznačuje, že u ozbrojených příslušníků se profesní identita silně prolíná s přirozenou potřebou sebezáchovy – téměř každý, kdo zbraň nosí, tak činí z obou těchto důvodů.

Významným faktorem je také altruistická motivace směrem k blízkým – důvod „Ochrana rodiny“ uvedlo 16 dotázaných (17,4 %). Naopak „Ochrana majetku“ je až sekundárním motivem, který označilo pouze 7 respondentů (7,6 %). To potvrzuje, že primárním účelem nošení zbraně je pro respondenty ochrana života a zdraví, nikoliv materiálních hodnot.

Graf č.7 Uved'te hlavní důvody, proč nosíte služební zbraň mimo službu⁴⁶

⁴⁶ Vlastní zdroj

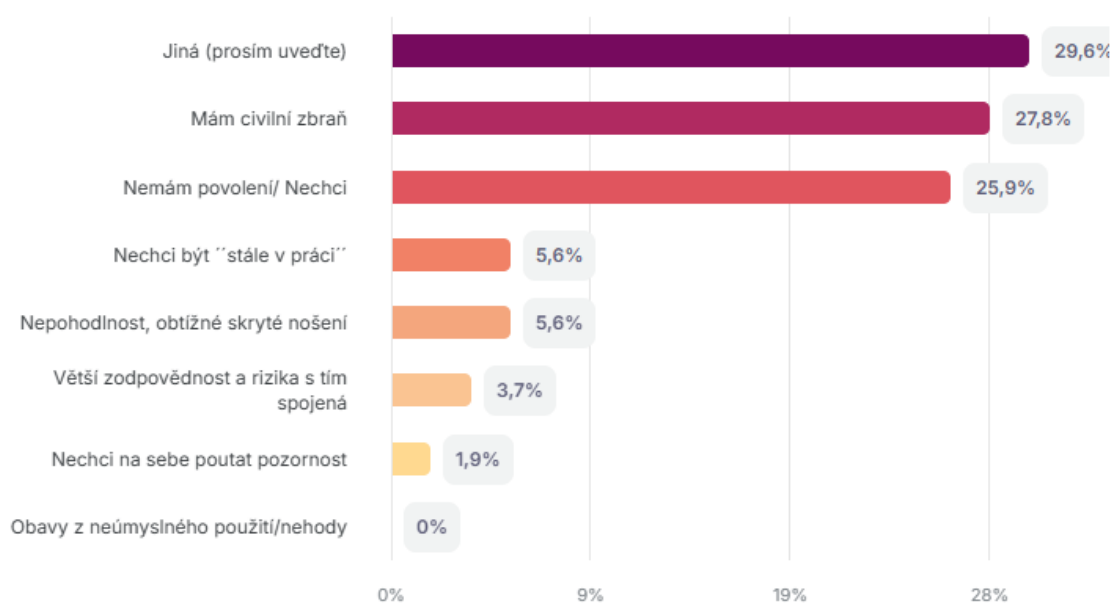
8. Uveďte hlavní důvody, proč služební zbraň mimo službu NEnosíte

Cílem otázky bylo analyzovat bariéry bránící nošení služební zbraně. Dominantní kategorií „Jiná“ (16 respondentů; 29,6 %) tvoří dle textových odpovědí příslušníci, kteří služební zbraň fakticky nosí. Tento výsledek koresponduje s daty z předchozí otázky (32,1 %) a potvrzuje vnitřní konzistenci celého šetření.

U respondentů, kteří služební zbraň nenosí, byly identifikovány dva hlavní motivy. Nejčastějším důvodem je vlastnictví civilní zbraně (15 respondentů; 27,8 %), což potvrzuje, že policisté upřednostňují vlastní, zpravidla kompaktnější vybavení před služebním. Druhým zásadním faktorem jsou administrativní omezení (14 respondentů; 25,9 %), kdy policisté nedisponují potřebným povolením nebo narážejí na byrokratické překážky.

Ostatní důvody, jako je potřeba psychického odpočinku od služby (3 respondenti; 5,6 %), fyzické nepohodlí (3 respondenti; 5,6 %) či obavy z odpovědnosti (2 respondenti; 3,7 %), jsou statisticky marginální. Výsledky tak jasně vyvracejí domněnku, že by policisté v civilu zbraně nenosili z důvodu nezájmu či obav; primárními příčinami jsou preference vlastní zbraně nebo absence povolení.

Graf č.8 Uveďte hlavní důvody, proč služební zbraň mimo službu NEnosíte⁴⁷

⁴⁷ Vlastní zdroj

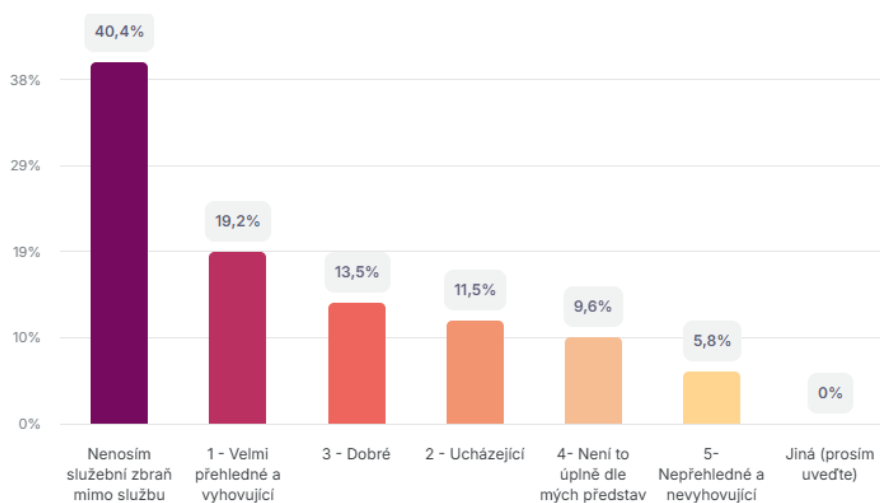
9. Jak vnímáte pravidla a postupy pro nošení služební zbraně mimo službu?

Tato otázka zjišťovala, zda nejsou administrativní procesy a interní akty řízení pro policisty příliš složité či nesrozumitelné. Z grafu je na první pohled patrné, že největší skupinu tvoří respondenti, kteří zvolili možnost „Nenosím služební zbraň mimo službu“, konkrétně 21 osob (40,4 %). Tento vysoký podíl respondentů, kteří otázku nehodnotili, znovu potvrzuje data z předchozích částí dotazníku a ukazuje na značnou část sboru, která tento institut nevyužívá.

Pokud se zaměříme na relevantní vzorek policistů, kteří se s pravidly reálně setkávají, převažuje pozitivní hodnocení. Nejčastější volbou byla známka „1 – Velmi přehledné a vyhovující“, kterou označilo 10 respondentů (19,2 %). Pokud k tomu přičteme hodnocení „3 – Dobré“ (7 osob; 13,5 %) a „2 – Ucházející“ (6 osob; 11,5 %), získáme souhrnnou skupinu 23 policistů (44,2 %), kteří považují nastavená pravidla za akceptovatelná. Naopak negativní vnímání, vyjádřené možnostmi „4 – Není to úplně dle mých představ“ (5 osob; 9,6 %) a „5 – Nepřehledné a nevyhovující“ (3 osoby; 5,8 %), tvoří menšinu (celkem 8 respondentů; 15,4 %).

Z výsledků lze vyvodit dílčí závěr, že problémem není nesrozumitelnost předpisů. Většina policistů, kteří procesem projdou, jej hodnotí kladně. Bariérou tedy není to, že by policisté nevěděli, jak o zbraň požádat, ale spíše neochota podstupovat administrativní zátěž, případně preference vlastní zbraně.

Graf č.9 Jak vnímáte pravidla a postupy pro nošení služební zbraně mimo službu?⁴⁸

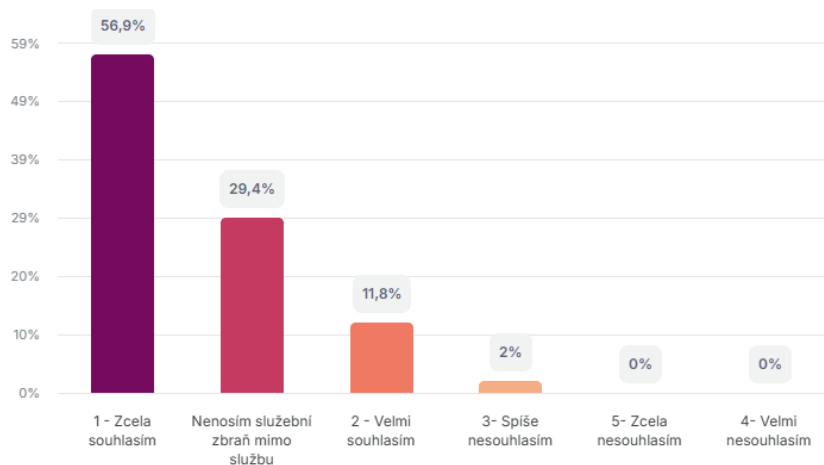
⁴⁸ Vlastní zdroj

10. Míra souhlasu s výrokem: „Nošení služební zbraně mimo službu zvyšuje mou osobní bezpečnost“

Cílem této otázky bylo ověřit subjektivní vnímání bezpečnostního benefitu nošení služební zbraně. Respondentům byl předložen výrok „Nošení služební zbraně mimo službu zvyšuje mou osobní bezpečnost“. Výsledky šetření prokazují v této oblasti naprostý konsenzus.

Dominantní odpovědí je „1 – Zcela souhlasím“, kterou zvolila nadpoloviční většina respondentů, konkrétně 29 osob (56,9 %). Pokud k této skupině přičteme i respondenty volící možnost „2 – Velmi souhlasím“ (6 osob; 11,8 %), dojdeme k závěru, že drtivá většina policistů (celkem 35 respondentů, tj. 68,7 %) vnímá služební zbraň jako klíčový prvek své osobní ochrany. Zajímavou kontrolní skupinu tvoří 15 respondentů (29,4 %), kteří zvolili možnost „Nenosím služební zbraň mimo službu“. Tento údaj je statisticky velmi cenný, protože téměř přesně kopíruje výsledky z otázky č. 8 (kde kategorie „Jiná“ dosáhla 29,6 %). To potvrzuje, že respondenti odpovídají konzistentně a data jsou validní. Zcela zásadním zjištěním je absence negativních reakcí. Možnosti „4 – Velmi nesouhlasím“ a „5 – Zcela nesouhlasím“ nezvolil nikdo (0 %). Pouhá 2 % respondentů (1 osoba) uvedla „Spíše nesouhlasím“. Z toho jednoznačně vyplývá, že policisté, kteří zbraň nosí, o jejím přínosu pro svou bezpečnost nepochybují a nepovažují ji za rizikový faktor, ale za efektivní obranný prostředek.

Graf č.10 Nošení služební zbraně mimo službu zvyšuje mou osobní bezpečnost⁴⁹

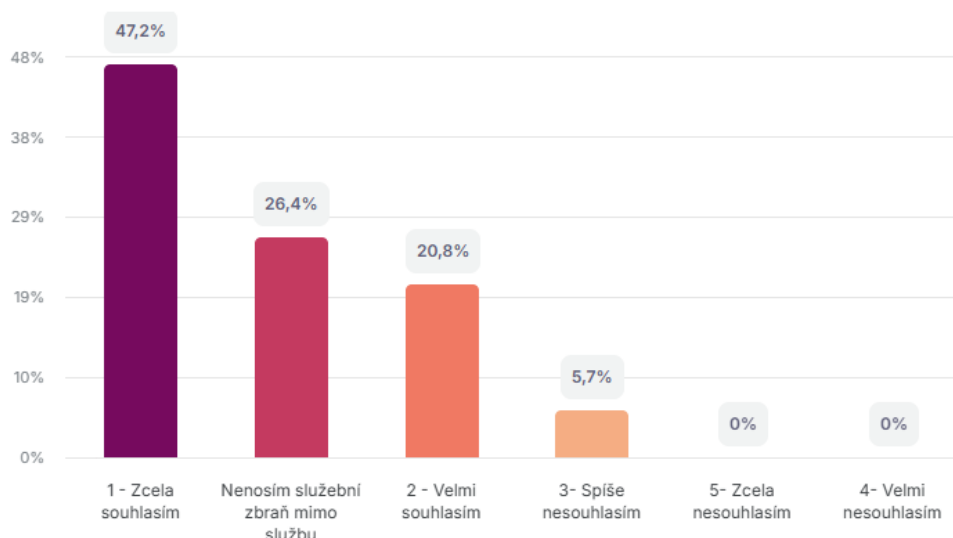

⁴⁹ Vlastní zdroj

11. Míra souhlasu s výrokem: „Nošení služební zbraně mimo službu zvyšuje připravenost Policie ČR na krizové situace“

Respondenti vyjadřovali míru souhlasu s výrokem: „Nošení služební zbraně mimo službu zvyšuje připravenost Policie ČR na krizové situace“. Výsledky potvrzují silné přesvědčení o celospolečenském přínosu, neboť kladné stanovisko vyjádřilo celkem 68 % policistů (36 osob). Dominovala přitom možnost „Zcela souhlasím“ (25 osob; 47,2 %). Variantou „Nenosím služební zbraň“ odpovědělo 26,4 % (14 osob), což koresponduje s předchozími daty. Negativní postoje byly zcela zanedbatelné (pouze 3 respondenti; 5,7 %) a silný nesouhlas nezvolil nikdo (0 %). Z dat jednoznačně vyplývá, že policisté se vnímají jako „aktivní záloha“ a věří, že jejich ozbrojení v civilu zvyšuje šanci na efektivní reakci v krizových situacích.

Graf č.11 Nošení služební zbraně mimo službu zvyšuje připravenost Policie ČR na krizové situace ⁵⁰

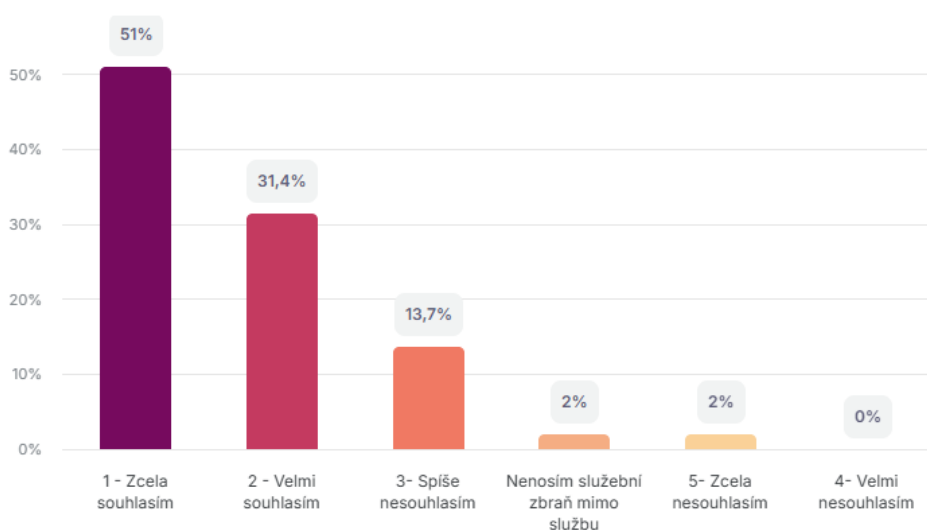

⁵⁰ Vlastní zdroj

12. Míra souhlasu s výrokem: „Mám dostatečné povědomí o právním rámci použití zbraně mimo službu“

Respondenti vyjadřovali míru souhlasu s výrokem: „Mám dostatečné povědomí o právním rámci použití zbraně mimo službu“. Výsledky potvrzují vysoké právní sebevědomí příslušníků, neboť o své orientaci v legislativě je přesvědčeno celkem 82,4 % policistů (42 osob). Nejčastější odpovědí bylo „Zcela souhlasím“ (26 osob; 51 %). Pozoruhodný je pokles u varianty „Nenosím služební zbraň“, kterou zvolil pouze jeden respondent (2 %), ačkoliv v předchozích otázkách ji volila až třetina vzorku. To indikuje, že i policisté, kteří zbraň běžně nenosí (případně nosí soukromou), se cítí být odborně způsobilí. Určitou míru nejistoty přiznalo pouze 7 respondentů (13,7 %) a zcela negativní postoj zaujal jeden respondent (2 %). Drtivá většina sboru tedy věří, že by situaci po legislativní stránce zvládla vyhodnotit správně. Závěrem lze říci, že drtivá většina policistů netrpí v otázce použití zbraně právní nejistotou a věří, že by situaci po legislativní stránce zvládli vyhodnotit správně.

Graf č.12 Mám dostatečné povědomí o právním rámci použití zbraně mimo službu⁵¹

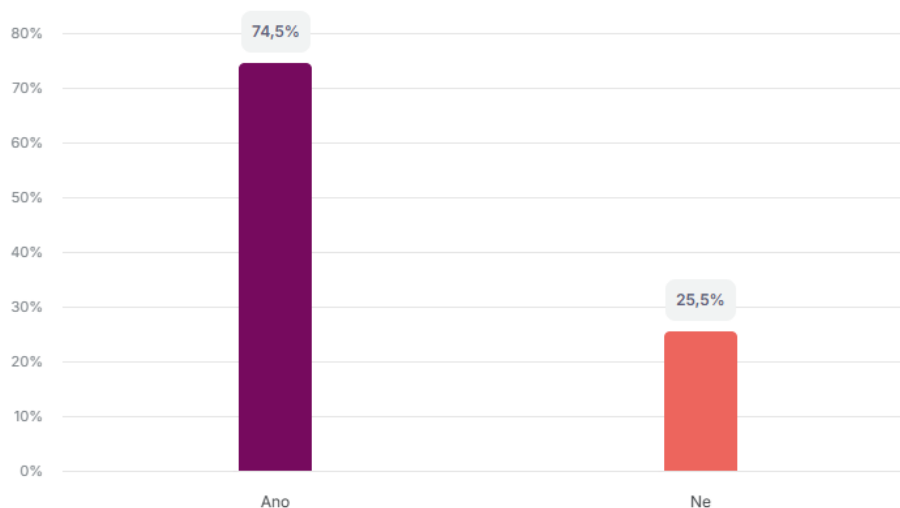

⁵¹ Vlastní zdroj

13. Míra souhlasu s výrokem: „Pravidelně trénuji manipulaci a střelbu i s ohledem na nošení zbraně mimo službu“

Respondenti vyjadřovali míru souhlasu s výrokem: „Pravidelně trénuji manipulaci a střelbu i s ohledem na nošení zbraně mimo službu“. Výsledky potvrzují vysokou míru profesionality, neboť kladně odpověděla naprostá většina policistů (38; 74,5 %). Tři čtvrtiny dotázaných se tak nespokojí s povinnou služební přípravou, ale aktivně cvičí i mimo službu. Nesouhlas vyjádřilo pouze 13 respondentů (25,5 %). Jelikož je tato skupina menšího počtu než počet těch, kteří zbraň vůbec nenesí (viz otázka č. 8), lze usuzovat, že tréninkovou kondici si udržují i ti, kteří nosí zbraň nepravidelně. Vcelku lze konstatovat, že existuje silná korelace mezi nošením zbraně a tréninkem. Policisté, kteří se rozhodnou být ozbrojeni i mimo službu, si uvědomují nutnost specifické přípravy a nepodceňují ji.

Graf č.13 Pravidelně trénuji manipulaci a střelbu i s ohledem na nošení zbraně mimo službu⁵²

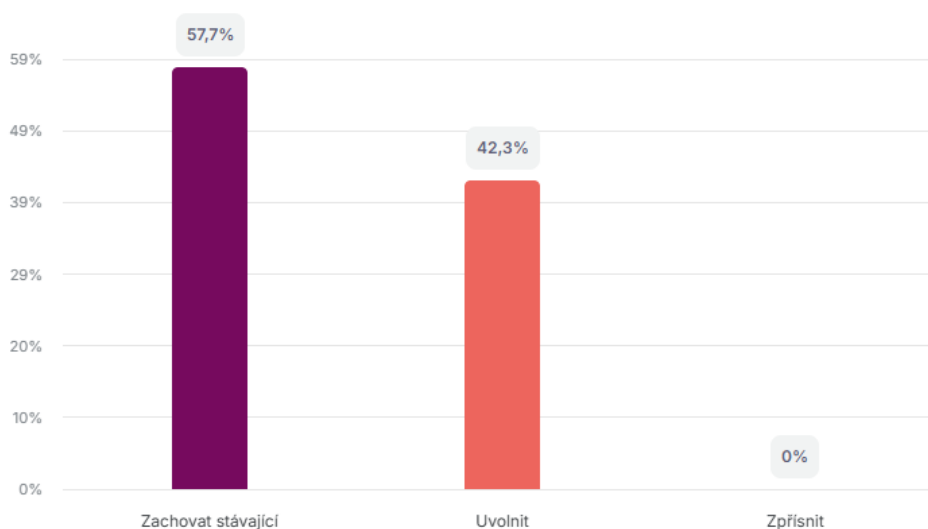

⁵² Vlastní zdroj

14. Byli byste pro, aby se pravidla pro nošení služební zbraně mimo službu uvolnila, zpřísnila, nebo by měla zůstat stejná?

Otázka zjišťovala postoj k případným změnám pravidel v legislativě pro nošení služební zbraně mimo službu. Většina respondentů (30; 57,7 %) preferuje variantu „Zachovat stávající“, což indikuje, že současný systém považují za funkční a akceptovatelný. Významná část (22; 42,3 %) by však uvítala „Uvolnění“. V kontextu stížností z otázky č. 8 lze předpokládat, že motivací není snížení bezpečnosti, ale spíše odstranění administrativní zátěže. Možnost „Zpřísnit“ ne zvolil nikdo (0 %), což potvrzuje, že uvnitř sboru neexistuje poptávka po větších restrikcích a současná praxe není vnímána negativně.

Graf č.14 Byli byste pro, aby se pravidla pro nošení služební zbraně mimo službu uvolnila, zpřísnila, nebo by měla zůstat stejná?⁵³

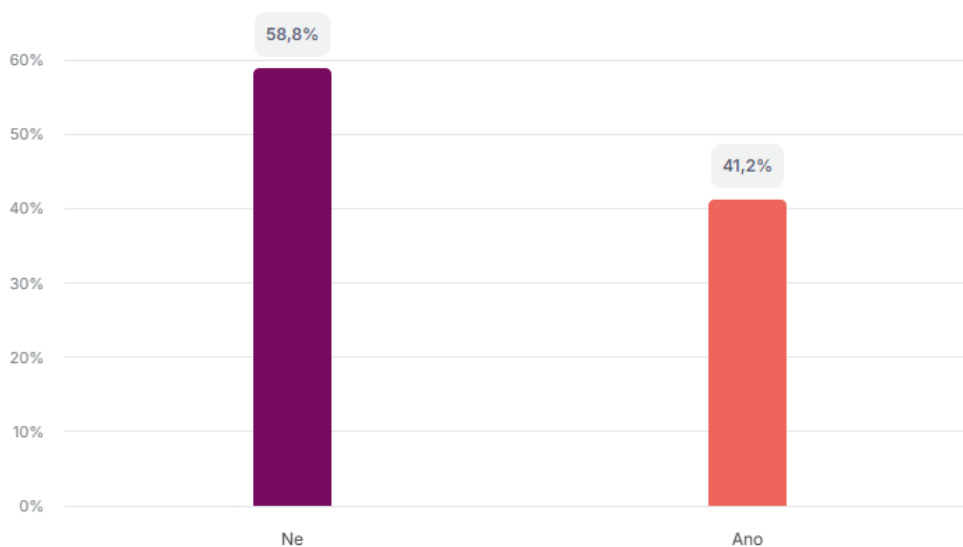

⁵³ Vlastní zdroj

15. Vztah k Civilním Zbraním (Pro komparaci) – Vlastníte civilní zbraň?

Cílem otázky bylo zjistit, jak velká část policistů disponuje vlastní soukromou zbraní oproti zbraní služební. Výsledky ukazují, že 21 respondentů (41,2 %) civilní zbraň vlastní. Ačkoliv většina dotázaných, konkrétně 30 osob (58,8 %), odpověděla záporně a pro případnou obranu mimo službu je tak odkázána výhradně na zbraň služební, podíl vlastníků soukromých zbraní je překvapivě vysoký. Tato data indikují, že významná část sboru se střelecké problematice věnuje i ve svém volném čase a investuje do vlastního vybavení. Zároveň tato skupina disponuje alternativou, což může vysvětlovat preference menších a kompaktnějších zbraní pro skryté nošení zmíněné v předchozích částech dotazníku.

Graf č.15 Vlastníte civilní zbraň?⁵⁴

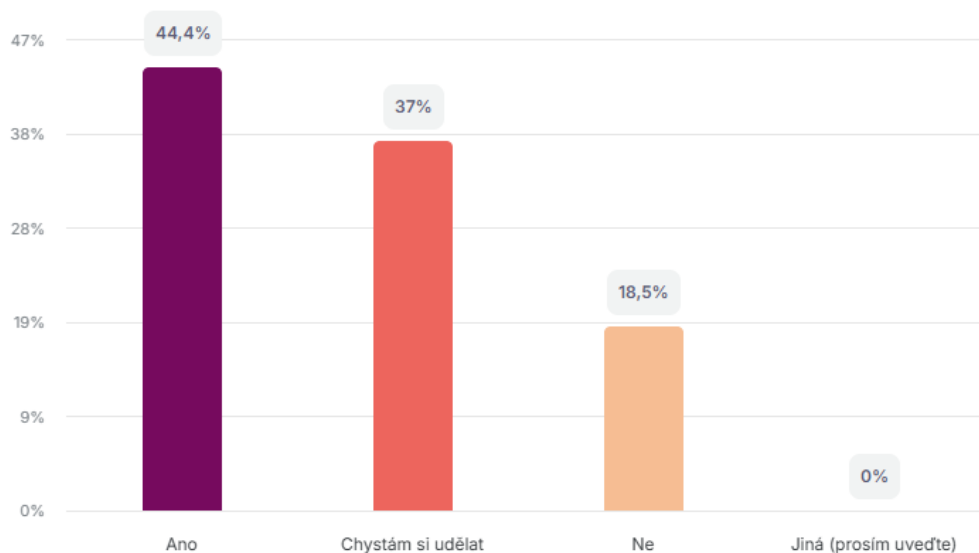

⁵⁴ *Vlastní zdroj*

Otázka č. 16: Vztah k Civilním Zbraním (Pro komparaci) – Vlastníte zbrojní průkaz?

Cílem otázky bylo zjistit formální připravenost policistů k držení soukromých zbraní. Největší část respondentů, konkrétně 44,4 % (cca 24 osob), uvedla, že zbrojní průkaz již vlastní. Zásadním zjištěním je však vysoký podíl těch, kteří si jej „Chystají udělat“ – tuto možnost zvolilo dalších 37 % policistů (cca 20 osob). Součtem těchto hodnot docházíme k závěru, že přes 81 % dotázaných má aktivní zájem o civilní držení zbraní. Pouze menšina (18,5 %; cca 10 osob) odpověděla záporně. Tento trend silně naznačuje, že policisté vnímají soukromé ozbrojování jako nutný doplněk své profese či logickou alternativu k administrativně náročnému procesu přidělování služebních zbraní.

Graf č.16 Vlastníte zbrojní průkaz?⁵⁵

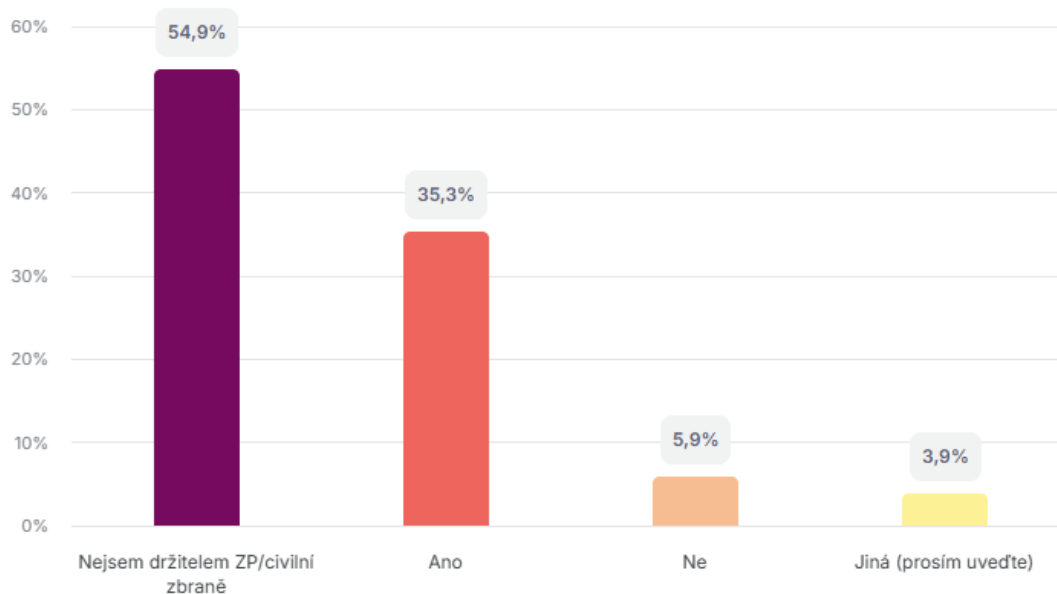

⁵⁵ Vlastní zdroj

17 Vztah k Civilním Zbraním (Pro komparaci) – Pokud civilní zbraň vlastníte, nosíte ji mimo službu častěji než služební zbraň?

Cílem otázky bylo ověřit uživatelské preference policistů, kteří disponují vlastní soukromou zbraní. Nadpoloviční většina respondentů (28 osob; 54,9 %) sice zvolila variantu „Nejsem držitelem ZP/civilní zbraně“, což koresponduje s předchozími daty, avšak vyhodnocení odpovědí vlastníků zbraní přináší zásadní zjištění. V této skupině naprosto dominuje preference soukromé zbraně – kladně odpovědělo 18 policistů (35,3 % z celku). Naopak pouze 3 respondenti (5,9 %) uvedli, že i přes vlastnictví soukromé zbraně nosí raději tu služební. Tento výrazný nepoměr potvrzuje hypotézu, že standardní služební zbraň je pro skryté nošení v civilu vnímána jako méně komfortní (např. kvůli rozměrům či hmotnosti) a pokud má policista možnost volby, volí raději vlastní, zpravidla kompaktnější vybavení.

Graf č.17 Pokud civilní zbraň vlastníte, nosíte ji mimo službu častěji než služební zbraň?⁵⁶

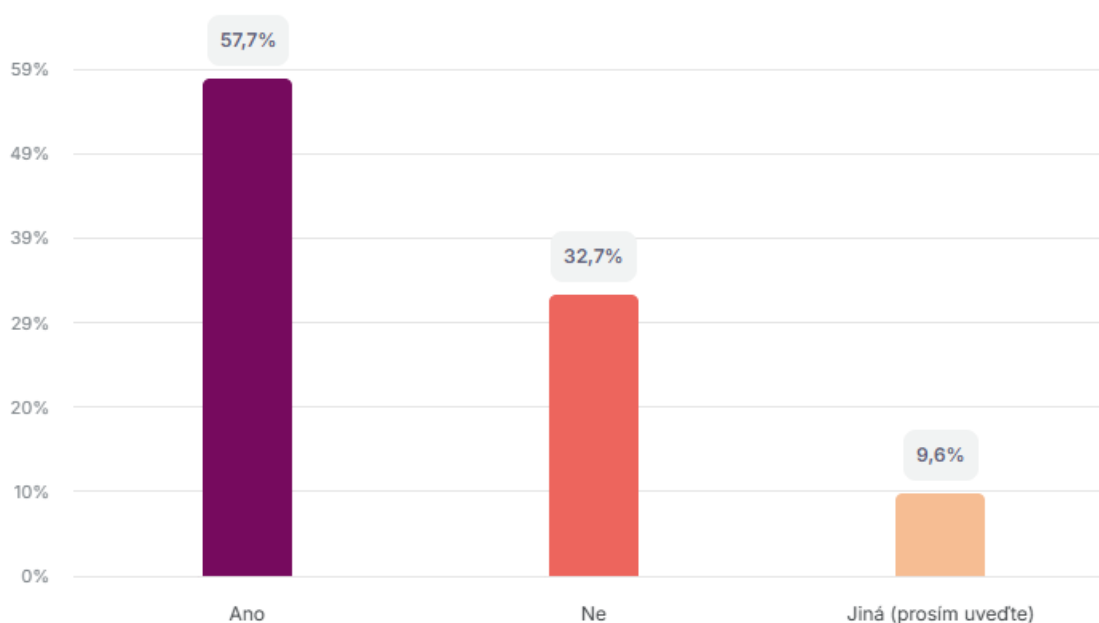
⁵⁶ Vlastní zdroj

Otázka č. 18: Vztah k Civilním Zbraním (Pro komparaci) – Byli byste raději, kdybyste mohli k výkonu služby (namísto služební) nosit svou soukromou (civilní) zbraň?

Cílem této otázky bylo zjistit, zda by policisté uvítali možnost používat svou soukromou zbraň i při výkonu služby. Výsledky potvrzují trend naznačený v předchozích otázkách – policisté, kteří vlastní zbraň, často preferují své soukromé vybavení. Nadpoloviční většina všech respondentů, konkrétně 30 osob (57,7 %), odpověděla kladně. Záporné stanovisko zaujala přibližně třetina dotázaných (17 osob; 32,7 %). Zbýlých 5 respondentů (9,6 %) zvolilo možnost „Jiná“, kde specifikovali, že civilní zbraň nevlastní, a tudíž je pro ně tato volba bezpředmětná.

Pokud bychom tedy vyloučili skupinu nevlastníků zbraně a zaměřili se pouze na držitele, byla by převaha zastánců vlastní zbraně ve službě ještě výraznější. Tato data lze interpretovat jako signál, že standardní služební zbraně nemusí všem příslušníkům plně vyhovovat (např. ergonomií či velikostí) a ochota sloužit s vlastní zbraní svědčí o vysoké míře profesionality.

Graf č.18 Byli byste raději, kdybyste mohli k výkonu služby (namísto služební) nosit svou soukromou (civilní) zbraň?⁵⁷

⁵⁷ Vlastní zdroj

19 Vztah k Civilním Zbraním (Pro komparaci) – Jakou civilní zbraň (krátkou) vlastníte?

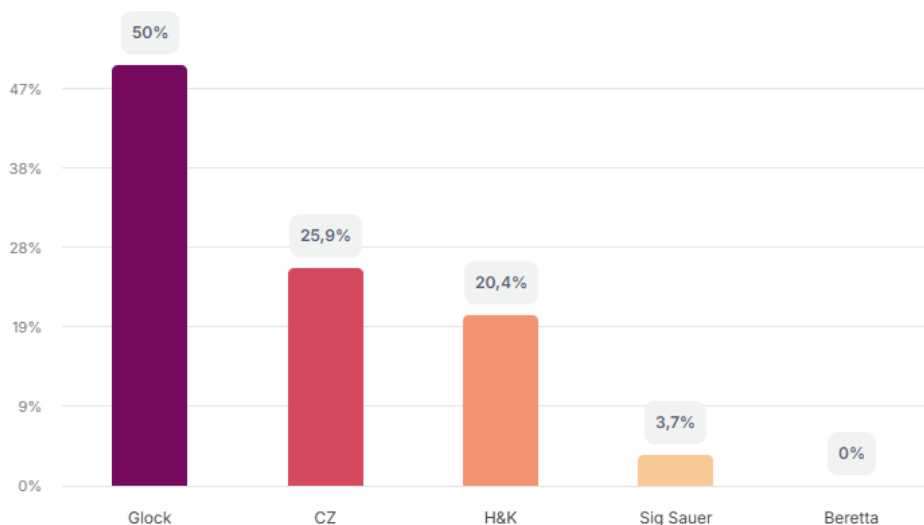
Cílem závěrečné otázky bylo zjistit preference konkrétních značek u policistů, kteří do vlastní výzbroje investují. Z celkového vzorku respondentů (n=50) na tuto otázku odpovědělo 27 osob. Při interpretaci dat je však nutné přihlídnout k výsledkům otázky č. 15, dle které vlastní civilní zbraň pouze cca 21 policistů.

Rozdíl v datech tvoří skupina respondentů (20,4 %; cca 6 osob), která je v grafu vedena pod kategorií zahrnující značku H&K. Vzhledem k celkovým počtům lze důvodně předpokládat, že se jedná o respondenty, kteří zde využili možnost dopsat, že zbraň nevlastní, nebo otázku vyplnili chybně, jelikož součet ostatních značek (Glock, CZ, Sig Sauer) přesně odpovídá počtu skutečných držitelů zbraní zjištěnému v úvodu šetření.

Pokud se tedy zaměříme na prokazatelné vlastníky (n=21), data ukazují jasnou dominanci značky Glock. Tu zvolila přesně polovina všech dotázaných v této sekci (50 %; 14 osob). Na druhém místě se umístila domácí zbrojovka CZ s podílem 25,9 % (7 osob). Okrajovou záležitostí je pak značka Sig Sauer (3,7 %; 1 osoba), zatímco značku Beretta nezmínil nikdo (0 %).

Tato data potvrzují, že standardní služební zbraně nemusí všem příslušníkům plně vyhovovat a policisté pro soukromé účely upřednostňují lehčí polymerové konstrukce zahraniční výroby.

Graf č.19 Jakou civilní zbraň (krátkou) vlastníte?⁵⁸

⁵⁸ *Vlastní zdroj*

6.2 Dílčí závěr k dotazníkovému šetření

Z provedeného kvantitativního šetření mezi 50 respondenty, které tvořili převážně příslušníci v přímém výkonu služby mladší 35 let, vyplynulo několik zásadních poznatků.

Výsledky jasně prokazují, že nastupující generace policistů má vysokou vnitřní motivaci k nošení zbraně v době volna. Drtivá většina respondentů (68 %) vnímá ozbrojení mimo službu jako klíčový prvek pro zvýšení své osobní bezpečnosti i připravenosti sboru reagovat na krizové situace.

Data však odhalila významný rozpor mezi ochotou nosit zbraň a reálným využíváním té služební. Hlavní bariérou nejsou legislativní neznalost nebo nezájem, ale technické parametry služební zbraně a administrativní překážky. Výzkum ukázal silný trend příklonu k soukromým zbraním. Více než 40 % respondentů vlastní civilní zbraň a pokud ji mají, v civilu ji pro skryté nošení jednoznačně upřednostňují před služební zbraní (poměr 35,3 % ku 5,9 %). Důvodem je preference modernějších, lehčích a kompaktnějších zbraní, přičemž v preferencích dominují zbraně značky Glock oproti služebním CZ.

Z dotazníků rovněž vyplynula poptávka po systémových změnách. Významná část policistů (57,7 %) by uvítala možnost nosit svou soukromou zbraň i při výkonu služby, což indikuje, že standardní fasovaná výzbroj plně neodpovídá potřebám současných policistů v přímém výkonu.

Tato zjištění, zejména důvody preference soukromých zbraní a vnímání administrativních bariér, posloužila jako východisko pro následující kvalitativní část výzkumu (řízené rozhovory), kde byly tyto aspekty zkoumány do hloubky s konkrétními respondenty.

6.3 Vyhodnocení řízených rozhovorů

V rámci kvalitativního výzkumu byly realizovány polostrukturované rozhovory se šesti příslušníky Policie ČR. Cílem bylo zjistit jejich postoje k nošení služební zbraně mimo výkon služby, identifikovat překážky (technické, administrativní) a analyzovat jejich taktické návyky v civilním životě.

Výběr respondentů byl proveden metodou záměrného výběru tak, aby byli zastoupeni policisté z různých typů útvarů (OOP, MOP, OHS, Prvosled) a s různou délkou praxe.

6.4 Charakteristika výzkumného souboru

Výzkumný soubor tvořilo pět příslušníků Policie ČR, kteří byli vybráni metodou záměrného výběru tak, aby reprezentovali různé typy útvarů a odlišné postoje k problematice nošení zbraně.

Respondent č. 1 slouží na Obvodním oddělení v Třešti a má čtyřletou praxi. Služební zbraň mimo službu nenosí, protože standardní model CZ 75 D Compact považuje za příliš těžký pro skryté nošení. Pro svou ochranu využívá soukromou zbraň a poukazuje na neochotu vedení schvalovat žádosti o nošení služební zbraně.

Respondent č. 2 působí na Oddělení hlídkové služby (OHS) Praha-venkov rovněž se čtyřletou praxí. Na rozdíl od většiny kolegů služební zbraň v civilu nosí, a to primárně z důvodu udržování střeleckých návyků a tzv. „suchého nácviku“, ačkoliv je držitelem zbrojního průkazu.

Respondent č. 3 je služebně starší, u sboru působí 6,5 let a je zařazen na OHS Praha II. Služební zbraň v době volna nenosí, protože ji považuje za technicky zastaralou. Preferuje vlastní zbraň (Glock 19X), která je podle něj pro skryté nošení vhodnější díky nižší hmotnosti a vyšší kapacitě zásobníku.

Respondent č. 4 slouží 6 let u OHS Praha I (prvosledová hlídka). Tento respondent, který sám sebe označuje za „srdcaře“, nosí služební zbraň nepřetržitě (24/7).

Významným faktorem je, že jeho útvar je vybaven moderními služebními zbraněmi Glock, což eliminuje technické překážky nošení.

Respondent č. 5 slouží 4,5 roku na OOP Trutnov (prvosledová hlídka). Služební zbraň v civilu nenosí, ačkoliv by o to měl zájem. Jako hlavní bariéru uvádí administrativní náročnost, nutnost pořízení trezoru a obavu ze zamítnutí žádosti ze strany nadřízených.

Respondent č. 6: Je zkušený příslušník zařazený na Odboru cizinecké policie se 17letou praxí ve vedoucí funkci. Služební zbraň mimo službu nosí pravidelně, přestože vlastní i soukromé zbraně. Jako bariéru pro ostatní vnímá nejednotnost v povolovacím procesu a vliv interních nařízení.

6.5 Tematická analýza rozhovorů

Analýza získaných dat odhalila klíčové oblasti, které mají zásadní vliv na rozhodování policistů o nošení zbraně v době volna.

Morální povinnost a připravenost zakročit

Mezi respondenty panuje shoda v tom, že policejní práce je posláním, které nekončí svléknutím uniformy.

Respondent č. 4 uvedl, že se policista „upsal ďáblu“ a měl by být připraven zakročit kdykoliv. Tento postoj sdílí i Respondent č. 2 a Respondent č. 6, který vnímá zbraň jako nezbytný prostředek k zajištění bezpečnosti své i okolí.

Respondent č. 6 zdůrazňuje, že pokud policista zbraň nosí ve službě, neměl by pro něj být problém ani morální zátěž nosit ji i v době mimo službu.

I respondenti, kteří služební zbraň nenosí (R1, R3, R5), se shodují, že policista by měl být schopen v civilu zasáhnout. Respondent č. 5 uvedl: „Když můžu mít zbraň ve službě, proč bych ji nemohl mít i v době volna? Policistou jsem 24/7“.

Hlavním motivem není snaha o hrdinství, ale odpovědnost za ochranu života a zdraví v případě mimořádných událostí, jako je například útok aktivního střelce.

Technické limity výzbroje (CZ 75 D Compact vs. Glock)

Výzkum potvrdil, že typ přidělené zbraně a dostupné vybavení zásadně ovlivňuje ochotu ji nosit.

Kritika standardní zbraně

Respondenti R1 a R3 označují standardní CZ 75 D Compact za nevhodnou pro skryté nošení kvůli hmotnosti. Respondent č. 6 doplňuje, že skryté nošení je možné, ale je potřeba tomu přizpůsobit styl oblékání a roli hraje i individuální postava policisty.

Naopak Respondent č. 4 (vybaven polymerovým Glockem) s nošením nemá problém. To potvrzuje, že přechod na lehčí polymerové zbraně zvyšuje ochotu policistů nosit zbraň i mimo službu.

Respondent č. 6 se domnívá, že preference soukromých zbraní plyne i z omezení nošení těch služebních, která vyplývají z interních nařízení.

Administrativní bariéry a nejednotnost systému

V oblasti schvalování žádostí o nošení zbraně se ukázal zásadní rozpor mezi jednotlivými útvary (tzv. „dvojí metr“).

Praha a specializované útvary: Respondenti z Prahy (R2, R3, R4) a Respondent č. 6 popisují proces získání povolení jako standardní, administrativně nenáročný a často podporovaný vedoucími.

Regionální útvary: Naopak respondenti z menších útvarů (R1, R5) popisují bariéry. Respondent č. 5 zbraň nenosí z obavy ze zamítnutí.

Taktika a bezpečnost v civilu

Všichni dotázaní vykazují vysokou míru taktického povědomí.

V restauracích si respondenti sedají strategicky čelem ke vchodu a monitorují okolí.

Respondent č. 6 přináší specifický postřeh ohledně zabezpečení zbraně proti krádeži v místech s větší koncentrací osob, například v MHD.

I respondenti bez zbraně (R1, R5) nosí jiné taktické prostředky – jednorázová pouta (která u sebe nosí i R6) nebo teleskopický obušek.

Respondenti R1, R4 a R6 zdůraznili nutnost identifikace při zákroku v civilu a vědomí, že zákrok bez jisticího kolegy a radiostanice je o dost složitější

6.6 Dílčí závěr k rozhovorům

Kvalitativní šetření potvrdilo, že vnitřní motivace policistů chránit společnost a zajišťovat bezpečnost i v době osobního volna je velmi vysoká. Respondenti se shodují na tom, že role policisty je posláním, které nekončí svléknutím uniformy, a zbraň vnímají jako nezbytný prostředek k efektivní eliminaci případných hrozeb.

Hlavními překážkami v nošení služební zbraně zůstávají technické parametry zastaralé výzbroje, zejména vysoká hmotnost celokovových modelů, a administrativní nejednotnost napříč jednotlivými útvary. Výzkum odhalil, že policisté často řeší tuto situaci pořizováním soukromých zbraní na zbrojní průkaz, což s sebou nese dodatečné finanční náklady. Novým zjištěním je i fakt, že pro bezpečné skryté nošení služební zbraně musí příslušníci investovat do nákupu vlastního vybavení (civilních pouzder), neboť standardní služební výbava je pro tyto účely nevyhovující.

Zkušenosti příslušníci navíc upozorňují na specifická taktická rizika v civilním prostředí, jako je nebezpečí odcizení nebo dekonspirace zbraně v místech s vysokou koncentrací osob. Jako systémové řešení respondenti navrhuji zjednodušení legislativy směrem k automatickému přiznání práva nosit zbraň po úspěšném absolvování služební

přípravy. Klíčovým doporučením, které z výzkumu vzešlo, je zavedení odborných kurzů zaměřených na právní rozборы reálných kazuistik, což by výrazně zvýšilo právní jistotu i taktickou připravenost policistů při zákrocích mimo výkon služby.

Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo posoudit právní, bezpečnostní a praktické aspekty nošení služební zbraně policisty mimo výkon služby. Vedlejším cílem pak bylo zhodnotit povědomí a postoje policistů k nošení služební zbraně mimo službu. Na základě provedeného teoretického zkoumání a následného praktického šetření lze konstatovat, že stanovených cílů bylo plně dosaženo.

V teoretické části práce byl vymezen právní a organizační rámec, který dává policistům oprávnění zakročit i v době osobního volna, a byly rozebrány taktické a kriminalistické souvislosti. Ukázalo se, že zákrok mimo službu představuje pro policistu vysoce rizikovou situaci, primárně z důvodu absence balistické ochrany, spojení a zajišťujícího kolegy. Zásah v civilním oděvu má často charakter nenadálého zadržení, při kterém je policista odkázán pouze na své vlastní schopnosti a vybavení.

Těžištěm práce se stal kvantitativní výzkum realizovaný formou dotazníkového šetření, doplněný o polostrukturované rozhovory se šesti respondenty z různých útvarů a s různou délkou praxe. Výsledky výzkumu přinesly několik zásadních zjištění, která do jisté míry bourají zažitá stereotypy o ozbrojování policistů ve volném čase.

Prvním klíčovým zjištěním je vysoká míra uvědomění a profesionality příslušníků. Drtivá většina respondentů se cítí být dostatečně obeznámena s právním rámcem použití zbraně (82,4 %) a tři čtvrtiny dotázaných aktivně trénují manipulaci se zbraní s ohledem na specifika skrytého nošení v civilu. Policisté vnímají nošení zbraně velmi pozitivně – více než dvě třetiny z nich uvedly, že jim zbraň zvyšuje pocit osobní bezpečnosti a zároveň zvyšuje připravenost policie na krizové situace.

Výzkum dále identifikoval hlavní bariéry, které policistům brání služební zbraň mimo službu nosit. Ukázalo se, že nejčastějším důvodem je preference vlastní, civilní zbraně, která je svými rozměry vhodnější pro celodenní skryté nošení než standardní služební modely. Hloubkové rozhovory však odhalily i další rozměr – ekonomickou a technickou náročnost. Zkušení respondenti upozornili, že pro bezpečné nošení služební zbraně v civilu si musí policisté na vlastní náklady pořizovat specifická pouzdra, neboť standardně přidělované vybavení je pro skryté nošení nepoužitelné.

Druhou významnou překážkou jsou administrativní bariéry a absence příslušného povolení. Rozhovory s policisty z výkonu potvrdily, že proces schvalování žádostí je napříč útvary nejednotný a často zbytečně byrokraticky zatěžující. Zejména u policistů s dlouholetou praxí (např. u cizinecké policie) rezonuje potřeba vyšší právní jistoty a lepších taktických návyků při pohybu v místech s vysokou koncentrací osob, jako je hromadná doprava, kde hrozí riziko dekonspirace nebo odcizení zbraně.

Na základě těchto zjištění lze formulovat doporučení směřující k efektivnějšímu nastavení pravidel. Bylo by vhodné sjednotit a zjednodušit administrativní proces vydávání povolení napříč útvary. Zásadním návrhem *de lege ferenda*, který vzešel z rozhovorů, je zavedení specializovaných edukačních kurzů postavených na reálných kazuistikách a právních rozborech skutečných zákroků v civilu. Tato opatření by vedla k posílení právní i taktické jistoty policistů. Dále by stálo za úvahu umožnit policistům fasovat kompaktnější modely zbraní a specifická pouzdra pro skryté nošení, čímž by se eliminovala potřeba pořizovat soukromé zbraně pro účely osobní ochrany.

Závěrem lze shrnout, že nošení služební zbraně mimo službu je institutem, který má v moderním bezpečnostním sboru své nezastupitelné místo. Policisté k němu přistupují s náležitou odpovědností, vnímají jeho taktický i celospolečenský přesah a tvoří tak důležitý prvek vnitřní bezpečnosti státu i nad rámec své běžné pracovní doby.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BARTOŠEK, J., BAČKOVSKÁ, M. *Zbraně a střelivo*. Praha: Leges, 2015. 272 s. ISBN 978-80-7502-099-0.
2. ČERMÁK, M., et al. *Bezpečnostní příprava*. 1. vyd. Praha: Trivis; Armex Publishing, 2012. 297 s. ISBN 978-80-87451-20-5.
3. ČERNÝ, P., GOETZ, M. *Manuál obranné střelby: Defenzivní a taktické použití pistole*. Praha: Grada, 2004. 224 s. ISBN 978-80-247-0739-6.
4. ČÍRTKOVÁ, L. *Policejní psychologie*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. 320 s. ISBN 978-80-7380-581-4.
5. FILÁK, A., et al. *Základy teorie policejně bezpečnostní činnosti II*. Praha: Police History, 2006. 214 s. ISBN 80-86477-33-9.
6. FILÁK, A., BOHMAN, M. *Policie evropských zemí a mezinárodní policejní spolupráce (vybrané aspekty)*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2007. 123 s. ISBN 80-7251-267-6.
7. HABICH, L., STEIN, P., HLAVÁČOVÁ, K. *Policejní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2025. 200 s. ISBN 978-80-7676-606-8.
8. KAZBUNDA, S. *Zbraňová legislativa v ČR*. České Budějovice: VŠERS, 2024.
9. KRUPKA, V. *Trestní právo hmotné: obecná část*. 2. vyd. Praha: Armex Publishing, 2012. 157 s. ISBN 978-80-87451-14-4.
10. LÁDEK, J. *Střelecká příprava*. 2. vyd. Praha: Armex, 2016. 92 s. ISBN 978-80-87451-45-8.
11. MACEK, P., FILÁK, A. *Základy teorie policejně bezpečnostní činnosti*. Praha: Police History, 2004. 253 s. ISBN 80-86477-21-5.
12. POOLE, H., SNEDDON, S., eds. *Firearms: Global Perspectives on Consequences, Crime and Control*. 1. vyd. London: Routledge, 2022. 294 s. ISBN 978-0-367-33117-7.

13. PROTIVINSKÝ, M., KLVAŇA, K. *Základy kriminalistiky*. 2. vyd. Praha: Armex, 2007. 158 s. ISBN 978-80-86795-50-8.
14. RUBISOVÁ, I., ed. *Teoretické a praktické aspekty služobných zákrokov: zborník príspevkov z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2018. 159 s. ISBN 978-80-8054-789-9.
15. SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice: VŠERS, 2010. 174 s. ISBN 978-80-86708-21-8.

Elektronické a ostatní zdroje

1. POLICIE ČR. *RE: Dotaz v rámci komunikace ohledně soukromé zbraně při výkonu služby* [e-mailová komunikace]. Analytické stanovisko PP ČR. Praha: Policie ČR, 3. ledna 2024.
2. POLICIE ČR. *Služební zbraň. Zveřejnění podle ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb.* [online]. Praha: Policie ČR, [cit. 2025-12-11]. Dostupné z WWW: <https://policie.gov.cz/clanek/sluzebni-zbran.aspx>.
3. POLICIE ČR. *Pokyn policejního prezidenta o přidělování a nošení služebních zbraní*. Praha: Policejní prezidium ČR, 2025.
4. ŘEDITELSTVÍ SLUŽBY PRO ZBRANĚ A BEZPEČNOSTNÍ MATERIÁL. *Informace ke změnám ve zbraňové legislativě s účinností od 01.01.2026*. Praha: Policie ČR, 2025.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. POLICEJNÍ PREZIDIUM ČR. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 156/2008, o zabezpečení, přidělování a nošení služebních zbraní, střeliva a munice v Policii České republiky*.
2. ČESKO. *Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů*. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009.
3. ČESKO. *Zákon č. 90/2024 Sb., o zbraních a střelivu*. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2024.
4. ČESKO. *Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zrušený)*. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002.

5. ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2008.
6. SLOVENSKO. Zákon č. 171/1993 Z. z., o Policajnom zbore, v znení neskorších predpisov. In: *Zbierka zákonov SR*. 1993.

Seznam zkratek

- ARV** – Armed Response Vehicles (britské speciální mobilní jednotky)
- B.A.C.** – Brigade Anti-Criminalité (francouzské speciální jednotky)
- CRZ** – Centrální registr zbraní
- CZ** – Česká zbrojovka
- H&K** – Heckler & Koch
- IOS** – Integrované operační středisko
- IWB** – Inside the Waistband (pouzdro pro skryté nošení zbraně uvnitř oděvu)
- MOP** – Místní oddělení policie
- NV** – Nežádoucí výstřel
- OHS** – Oddělení hlídkové služby
- OIKT** – Odbor informačních a komunikačních technologií
- OOP** – Obvodní oddělení policie
- PČR** – Policie České republiky
- PMJ** – Pohotovostní motorizovaná jednotka
- PTSD** – Posttraumatická stresová porucha (z angl. Posttraumatic Stress Disorder)
- SPJ** – Speciální pořádková jednotka
- ŠPS** – Školní policejní středisko
- TrZ** – Trestní zákoník (zákon č. 40/2009 Sb.)
- URNA** – Útvar rychlého nasazení
- ZbrZ** – Zákon o zbraních a střelivu
- ZJ** – Zásahová jednotka
- ZO** – Zbrojní oprávnění
- ZP** – Zbrojní průkaz
- ZPPP** – Závazný pokyn policejního prezidenta

Seznam tabulek a grafů

Graf 1 Pohlaví respondentů	37
Graf 2 Kolik Vám je let?	38
Graf 3 Jak dlouho sloužíte?	39
Graf 4 Kde jste služebně zařazeni?	40
Graf 5 Nosíte služební zbraň i mimo výkon služby?	41
Graf 6 Jak často nosíte služební zbraň mimo službu?	42
Graf 7 Uveďte hlavní důvody, proč nosíte služební zbraň mimo službu	43
Graf 8 Uveďte hlavní důvody, proč služební zbraň mimo službu NEnosíte	44
Graf 9 Jak vnímáte pravidla a postupy pro nošení služební zbraně mimo službu?	45
Graf 10 Nošení služební zbraně mimo službu zvyšuje mou osobní bezpečnost	46
Graf 11 Nošení služební zbraně mimo službu zvyšuje připravenost Policie ČR... ..	47
Graf 12 Mám dostatečné povědomí o právním rámci použití zbraně... ..	48
Graf 13 Pravidelně trénuji manipulaci a střelbu i s ohledem na nošení... ..	49
Graf 14 Byli byste pro, aby se pravidla pro nošení služební zbraně uvolnila... ..	50
Graf 15 Vlastníte civilní zbraň?	51
Graf 16 Vlastníte zbrojní průkaz?	52
Graf 17 Pokud civilní zbraň vlastníte, nosíte ji mimo službu častěji než... ..	53
Graf 18 Byli byste raději, kdybyste mohli k výkonu služby nosit svou soukromou... ..	54
Graf 19 Jakou civilní zbraň (krátkou) vlastníte?	55

Seznam příloh

Příloha I: Vzor dotazníku

Příloha II: Přepis řízeného rozhovoru s respondentem č. 1

Příloha III: Přepis řízeného rozhovoru s respondentem č. 2

Příloha IV: Přepis řízeného rozhovoru s respondentem č. 3

Příloha V: Přepis řízeného rozhovoru s respondentem č. 4

Příloha VI: Přepis řízeného rozhovoru s respondentem č. 5

Příloha VII: Přepis řízeného rozhovoru s respondentem č. 6

Přílohy

Příloha I : Vzor dotazníku

Odkaz na online verzi: <https://www.surveio.com/survey/d/Q5Z5A4W4V9I0V6Z5E>

Nošení služební zbraně policisty mimo službu

Ahoj! Prosim o vyplnění dotazníku na téma Nošení služební zbraně policisty mimo službu, který bude součástí mé bakalářské práce. Dotazník je složen z 19 otázek a krátkých odpovědí. Děkuju za váš čas :)

1 Pohlaví

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

Muž Žena

2 Kolik Vám je let?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

18-25 25-35 35-45 45-55 55-65 65+

3 Jak dlouho sloužíte?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

0-3 roky 3 -6 let 6-10 let 10 -15 let 15 a více let

4 Kde jste služebně zařazeni?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

MOP , OOP OHS PMJ SPJ ŠPS URNA/ ZI

Jiná (prosím uveďte)

5 Nosíte služební zbraň i mimo výkon služby?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

Ano Ne Uvažuji o tom

Jiná (prosím uveďte)

6 Jak často nosíte služební zbraň mimo službu?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

- Denně Několikrát týdně Několikrát měsíčně Nikdy Mám civilní zbraň
 Jiná (prosím uveďte)

7 Uveďte hlavní důvody, proč nosíte služební zbraň mimo službu.

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

- Osobní pocit bezpečí / Ochrana vlastní osoby Ochrana rodiny Pocit povinnosti (být připraven zasáhnout jako policista) Ochrana majetku
 Nenosím služební zbraň
 Jiná (prosím uveďte)

8 Uveďte hlavní důvody, proč služební zbraň mimo službu NEnosíte

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

- Nepohodlnost, obtížné skryté nošení Nechci na sebe poutat pozornost Obavy z neúmyslného použití/nehody Větší zodpovědnost a rizika s tím spojená
 Nechci být "stále v práci" Mám civilní zbraň Nemám povolení/ Nechci
 Jiná (prosím uveďte)

9 Jak vnímáte pravidla a postupy pro nošení služební zbraně mimo službu?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

- 1 - Velmi přehledné a vyhovující 2 - Ucházející 3 - Dobré 4 - Není to úplně dle mých představ
 5 - Nepřehledné a nevhovující Nenosím služební zbraň mimo službu
 Jiná (prosím uveďte)

10 Do jaké míry s následujícími výroky souhlasíte/nesouhlasíte?

Nápověda k otázce: Nošení služební zbraně mimo službu zvyšuje mou osobní bezpečnost

- 1 - Zcela souhlasím 2 - Velmi souhlasím 3 - Spíše nesouhlasím 4 - Velmi nesouhlasím 5 - Zcela nesouhlasím
 Nenosím služební zbraň mimo službu

11 Do jaké míry s následujícími výroky souhlasíte/nesouhlasíte?

Nápověda k otázce: *Nošení služební zbraně mimo službu zvyšuje připravenost Policie ČR na krizové situace*

- 1 - Zcela souhlasím 2 - Velmi souhlasím 3- Spíše nesouhlasím 4- Velmi nesouhlasím 5- Zcela nesouhlasím
- Nenosím služební zbraň mimo službu

12 Do jaké míry s následujícími výroky souhlasíte/nesouhlasíte?

Nápověda k otázce: *Mám dostatečné povědomí o právním rámci použití zbraně mimo službu*

- 1 - Zcela souhlasím 2 - Velmi souhlasím 3- Spíše nesouhlasím 4- Velmi nesouhlasím 5- Zcela nesouhlasím
- Nenosím služební zbraň mimo službu

13 Do jaké míry s následujícími výroky souhlasíte/nesouhlasíte?

Nápověda k otázce: *Pravidelně trénují manipulaci a střelbu i s ohledem na nošení zbraně mimo službu.*

- Ano Ne

14 Byli byste pro, aby se pravidla pro nošení služební zbraně mimo službu uvolnila, zpřísnila, nebo by měla zůstat stejná?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Uvolnit Zpřísnit Zachovat stávající

15 Vztah k Civilním Zbraním (Pro komparaci)

Nápověda k otázce: *Vlastníte civilní zbraň*

- Ano Ne

16 Vztah k Civilním Zbraním (Pro komparaci)

Nápověda k otázce: *Vlastníte zbrojní průkaz?*

- Ano Ne Chystám si udělat
- Jiná (prosím uveďte)

17 Vztah k Civilním Zbraním (Pro komparaci)

Nápověda k otázce: *Pokud civilní zbraň vlastníte, nosíte ji mimo službu častěji než služební zbraň?*

Ano Ne Nejsem držitelem ZP/civilní zbraně

Jiná (prosím uveďte)

18 Vztah k Civilním Zbraním (Pro komparaci)

Nápověda k otázce: *Byli byste raději, kdybyste mohli k výkonu služby (namísto služební) nosit svou soukromou (civilní) zbraň?*

Ano Ne

Jiná (prosím uveďte)

19 Vztah k Civilním Zbraním (Pro komparaci)

Nápověda k otázce: *Jakou civilní zbraň (krátkou) vlastníte?*

Glock CZ Beretta Sig Sauer

H&K

Děkuji za váš čas a vyplnění dotazníku :)

Příloha II: Přepis řízeného rozhovoru s respondentem č. 1

Základní údaje o rozhovoru:

Respondent: Muž, příslušník Policie ČR, služba na Obvodním oddělení Třešť, délka služby 4 roky

Datum realizace: 7.2.2026

Forma záznamu: Osobní rozhovor zaznamenaný na diktafon, doslovný přepis

(T): Nosíte služební zbraň mimo službu? Pokud ano – uveďte důvod, pokud ne – také uveďte důvod.

R: Služební zbraň mimo službu nenesím z důvodu, že vlastním zbrojní oprávnění a nosím svoji soukromou zbraň. Je menší, což je lepší pro skryté nošení, a pro nutnost střelby se mi z ní střílí mnohem příjemněji.

T: Jaký je Váš osobní postoj k nošení zbraně mimo službu? Považujete to za morální povinnost policisty, nebo spíše za zátěž?

R: Dle mého názoru je to povinnost policisty, nikdy nevíme, kdy budeme muset zasáhnout mimo službu. Z tohoto důvodu nerozumím, proč nemá každý příslušník bezpečnostního sboru automaticky zbrojní oprávnění, i když musíme každý rok plnit testy i střelby.

T: Využíváte Vy osobně možnosti nosit služební zbraň v době volna? Pokud ano/ne, co je tím hlavním důvodem?

R: Tuto možnost nevyužívám z důvodu soukromých zbraní.

T: Setkal jste se někdy mimo službu se situací, kdy jste litoval, že zbraň máte (nebo naopak nemáte) u sebe?

R: S radostí musím odpovědět, že zatím nebyl důvod zbraň mimo službu použít. A nikdy jsem nelitoval, že bych ji u sebe měl.

T: V mém dotazníkovém šetření vyšlo, že mnoho policistů preferuje nošení vlastní soukromé zbraně před tou služební. Čím si to vysvětlujete?

R: Může to mít více důvodů. Pokud si kupuji soukromou zbraň, tak si kupuji tu, která mi perfektně sedí a dobře se používá. Dále to může být z důvodu, že příslušníci

nedostali povolení nosit zbraň od vedení. A jako poslední důvod bych udal přemíru papírování, kdyby byla použita.

T: Je podle Vás standardní služební zbraň vhodná pro skryté nošení v civilním oblečení? Vnímáte nějaké limity (váha, velikost, obrys)?

R: Jako policista OOP mám služební zbraň CZ 75D Compact – tuto zbraň vnímám jako velice těžkou pro běžný provoz. Jelikož jsem již používal služebního Glocka, tak mohu porovnat, že Glock by se mi nosil příjemněji z důvodu nižší váhy.

T: Jak řešíte u služební zbraně pouzdro pro skryté nošení?

R: Když jsem musel nosit služební zbraň skrytě v rámci služby, tak jsem si koupil taktickou tašku přes rameno pro skryté nošení zbraně.

T: Uvědomujete si v civilu změnu taktické situace oproti službě? Jak vnímáte fakt, že při případném zákroku nemáte vysílačku, pouta ani kolegu, který by Vás jistil?

R: I v civilu nosím některé věci, co ve službě – jednorázová pouta, jednorázové rukavice. Dále mám v soukromém telefonu číslo na IOS (Integrované operační středisko) pro případné spojení. Je fakt, že při akci chybí jistící kolega, ale s tímto faktem počítám.

T: Změnilo nošení zbraně Vaše chování v civilu? (např. sedáte si v restauraci čelem ke dveřím, vyhýbáte se konfliktům, hlídáte si odstup)?

R: Moje chování se zbraní nezměnilo. Toto chování jsem měl již před nošením zbraně a beru to jako profesní deformaci. Jako případ uvedu: sezení čelem do místnosti a nikdo nesmí sedět za mnou, dále hlídám dveře a pozoruji ostatní lidi.

T: Jak vnímáte riziko ztráty nebo odcizení služební zbraně? Omezuje Vás to v běžných aktivitách (nákupy, návštěva kina, sport)?

R: Pokud je kvalitní pouzdro, tak je ztráta prakticky nemožná. Pokud budeme mluvit o odcizení, tak k tomu uvedu, že pokud nemám jakoukoliv zbraň pod kontrolou, tak ji mám uloženou v trezoru.

T: Jak nošení zbraně ovlivňuje Váš společenský život? Stává se Vám, že zbraň raději necháte doma, protože si chcete dát s přáteli pivo, nebo jdete na akci, kam je vstup se zbraní zakázán? Je toto pro Vás časté dilema?

R: Alkohol si dám max. 5x ročně, a to v okolí místa bydliště, takže tímto mě to neomezuje. Pokud je na nějaké akci zákaz vstupu se zbraní, musí pořadatel/majitel zajistit místo, kam lze zbraň bezpečně uložit. A zákazové značky (zákaz vstupu se zbraní) jsou čistě informativní a pokud skrytě nošená zbraň není vidět, nikoho to nepohoršuje a ani to neví. Nemluví o místech hlídaných PČR jako jsou letiště, Hrad atd.

T: Představte si situaci: Jste v civilu u přepadení, pachatel o Vás neví. Jdete do zákroku, nebo raději volíte roli pozorovatele? Co by pro Vás bylo tím spouštěčem k použití zbraně?

R: Tuto situaci okamžitě nahlásím IOS a mapuji ji a ve vhodnou chvíli zakročím, provedu zákrok a dále čekám na příjezd hlídky. Při hovoru s IOS udávám své markanty jako je barva oblečení, aby si mě hlídka nepletla s pachatelem. Do budoucna uvažuji o modré pásce policie na ruku.

T: Čtvrtina mých respondentů uvedla, že nenesí zbraň kvůli chybějícímu povolení. Jaká je praxe u Vašeho útvaru? Je získání povolení k nošení služební zbraně mimo službu vnímáno jako standardní proces, nebo se setkáváte s neochotou ze strany vedení tato povolení podepisovat?

R: Osobně jsem nežádal, ale dle kolegů, kteří žádost podali, tak jim povolení nebylo uděleno. Z důvodu neúčelnosti a nepochopení ze strany vedení.

T: Jak hodnotíte proces přidělování služební zbraně k nošení mimo službu u Vašeho útvaru? Je to vnímáno jako benefit, nebo je proces složitý?

R: Je to vcelku jednoduchá žádost. Ale jako benefit bych to nebral, měla by to být normální praxe.

T: Máte obavy z právních následků případného použití zbraně mimo službu? Cítíte v tomto ohledu dostatečnou podporu ze strany sboru?

R: Jako majitel ZO (zbrojního oprávnění) to beru jako normální občan. Jediná věc, kterou beru jako dobrou, je pravidelná krizová střelba při výcviku a tímto se lze odnaučit špatným návykům.

T: Mnoho policistů uvádí, že zbraň nenesí, protože „nechtějí být stále v práci“. Jak se na tento argument díváte Vy?

R: Nejsme městská policie. Sloužíme, i když nejsme v práci, pokud je to potřeba. Kdykoliv je možnost se navelet do služby a pomoci, pokud tím neohrozím sebe nebo osobu blízkou.

T: Většina respondentů, kteří zbraň nosí, označila pravidla za jasná a vyhovující. Je ale něco, co Vám v interních předpisech chybí? Například jasnější pravidla pro uložení zbraně, když jdete třeba do bazénu nebo kina, nebo právní jistota při zákroku?

R: Pravidla beru jako jasná a nikdy bych zbraň nenechal bez dozoru nebo mimo trezor. Ohledně zákroku, když už zákrok provádím, tak ho dokončím. A papír snese všechno.

T: Kdybyste měl pravomoc změnit jednu věc v systému nošení služebních zbraní mimo službu, co by to bylo?

R: Zavedl bych povinnost, aby příslušníci, kteří kompletně projdou výcvikem, měli automaticky zbrojní oprávnění.

Příloha III: Přepis řízeného rozhovoru s respondentem č. 2

Základní údaje o rozhovoru:

Respondent: Muž, příslušník Policie ČR, služba na Oddělení hlídkové služby Praha-venkov, délka služby 4 roky

Datum realizace: 9.2.2026

Forma záznamu: Osobní rozhovor zaznamenaný na diktafon, doslovný přepis

T: Nosíte služební zbraň mimo službu? Pokud ano, jaký je ten hlavní důvod?

R: Ano, služební zbraň nosím i mimo výkon služby, přestože jsem držitelem zbrojního průkazu a vlastním několik soukromých zbraní. Zbraň nosím za účelem samostatného výcviku mimo službu, a to ve služebním stejnokroji a se služebním opaskem. Rád bych však zdůraznil, že se jedná o tzv. suchý nácvik, nikoli o střelbu ostrými náboji, a to z důvodu zákazu používání služební zbraně k výcviku mimo výkon služby.

T: Jaký je Váš osobní postoj k nošení zbraně mimo službu? Považujete to za morální povinnost policisty, nebo spíše za zátěž?

R: Pokud policista nevlastní soukromou zbraň, měl by podle mého názoru nosit mimo výkon služby zbraň služební. Domnívám se, že policista by měl být vždy připraven zakročit, a to i mimo službu.

T: Využíváte Vy osobně možnosti nosit služební zbraň v době volna?

R: Ano, odkazuji se na první otázku.

T: Setkal jste se někdy mimo službu se situací, kdy jste litoval, že zbraň máte (nebo naopak nemáte) u sebe?

R: Zatím jsem se neseťkal s žádnou takovou situací.

T: V mém dotazníkovém šetření vyšlo, že mnoho policistů preferuje nošení vlastní soukromé zbraně před tou služební. Čím si to vysvětlujete?

R: Služební zbraně bývají často typu CZ 75 D Compact. Jedná se o celokovové zbraně, s čímž souvisí i jejich vyšší hmotnost. Tyto zbraně jsou také často v horším technickém stavu než zbraně soukromé. Mnoho policistů proto preferuje vlastní zbraně, a to z důvodu vyšší spolehlivosti, nižší hmotnosti, lepší kompatibility a také s ohledem na individuální preference týkající se toho, co od zbraně očekávají.

T: Je podle Vás standardní služební zbraň vhodná pro skryté nošení v civilním oblečení? Vnímáte nějaké limity (váha, velikost, obrys)?

R: Služební zbraně povětšinou nejsou vhodné pro skryté nošení. Problémem je vyšší váha, otevřený kohout zbraně (který může trhat oblečení) a samotná spolehlivost.

T: Jak řešíte u služební zbraně pouzdro pro skryté nošení?

R: Nemám pouzdro na skryté nošení.

T: Uvědomujete si v civilu změnu taktické situace oproti službě? Jak vnímáte fakt, že při případném zákroku nemáte vysílačku, pouta ani kolegu, který by Vás jistil?

R: Tuto situaci vnímám jako výrazně odlišnou od výkonu služby. Ve službě mají policisté alespoň základní informace o tom, kam a k jaké situaci vyjíždějí. Mimo službu však takové situace přicházejí nečekaně a bez varování. V civilním oděvu je možné se identifikovat buď slovním oznámením „Policie“, nebo použitím služební modré pásky. V dané chvíli ji však nemusíte mít u sebe a v případném chaosu navíc nemusí být vaše výzva vůbec slyšet. Na místě jste většinou sami a následný zákrok uniformované policie může

představovat značné riziko z důvodu možné záměny vaší osoby za pachatele. Osobně u sebe nosím služební pásku i pouta, domnívám se však, že mezi policisty patřím v tomto ohledu spíše k menšině.

T: Změnilo nošení zbraně Vaše chování v civilu? Například výběr místa v restauraci nebo vyhýbání se konfliktům?

R: Ano, a to vše v rozsahu uvedeném v otázce. Snažím se, aby nebylo patrné, že mám u sebe zbraň. Pokud to není nezbytně nutné, raději se konfliktu vyhnu a na místo prostřednictvím linky 158 přivolám kolegy v uniformě ve výkonu služby.

T: Jak vnímáte riziko ztráty nebo odcizení služební zbraně? Omezuje Vás to v běžných aktivitách?

R: Riziko samozřejmě existuje, avšak nevnímám jej jinak než například riziko ztráty mobilního telefonu. Člověk musí být opatrný a pozorný, ale není stroj a možnost ztráty zde vždy existuje. Nošení zbraně mě nijak neomezuje, stalo se nedílnou součástí mého života.

T: Jak nošení zbraně ovlivňuje Váš společenský život? Stává se Vám, že zbraň raději necháte doma, protože si chcete dát s přáteli pivo?

R: Jsou situace, kdy zbraň nechám doma, ale je jich velmi málo. Často to bývá spíše tak, že si zbraň vezmu s sebou a například si odpustím konzumaci alkoholu, než abych ji neměl u sebe. Samozřejmě pokud jdu na pivo za účelem dát si pivo, zbraň nechávám doma.

T: Představte si situaci: Jste v civilu u přepadení, pachatel o Vás neví. Jdete do zákroku, nebo raději volíte roli pozorovatele? Co by pro Vás bylo spouštěčem?

R: Na tuto otázku nemám jednoznačnou odpověď, neboť velmi záleží na konkrétních okolnostech. Použití zbraně je pro mě krajním řešením a v dané situaci bych se snažil učinit veškeré možné kroky, aby k němu nemuselo dojít. Pokud by však k jejímu použití došlo, muselo by to být samozřejmě v souladu se zákonem.

T: Čtvrtina mých respondentů v dotazníku uvedla, že nenosí zbraň kvůli chybějícímu povolení. Jaká je praxe u Vašeho útvaru?

R: Na našem útvaru má nošení služební zbraně domů povoleno téměř každý. Jak vedoucí oddělení, tak územní ředitel jsou této možnosti nakloněni. Policista si o nošení formálně zažádá a následně již nebývá žádný problém s jeho schválením.

T: Jak hodnotíte proces přidělování služební zbraně k nošení mimo službu?

R: Po podání žádosti obvykle nebývá problém s jejím schválením, což vnímám jako určitý benefit.

T: Máte obavy z právních následků případného použití zbraně mimo službu?

R: Pokud člověk jedná v souladu se zákonem, nevidím problém s použitím.

T: Mnoho policistů uvádí, že zbraň nenosí, protože „nechtějí být stále v práci“. Jak se na tento argument díváte Vy?

R: Já osobně vnímám práci u policie jako poslání, a proto výroky typu „nechtějí být stále v práci“ považuji spíše za určitou osobní výmluvu. Každý do této služby nastoupil dobrovolně a zákon jasně stanoví, za jakých podmínek je příslušník povinen zakročit i mimo výkon služby. Takový postoj proto neuznávám.

T: Většina respondentů označila pravidla za jasná. Je něco, co Vám v interních předpisech chybí?

R: Ne, pravidla jsou přehledná.

T: Kdybyste měl pravomoc změnit jednu věc v systému nošení služebních zbraní mimo službu, co by to bylo?

R: Podle mého by to mělo být automatické a policista by se neměl muset „doprošovat“, zda může.

Příloha IV: Přepis řízeného rozhovoru s respondentem č. 3

Základní údaje o rozhovoru:

Respondent: Muž, příslušník Policie ČR, služba na Místním oddělení v Praze, aktuálně na Oddělení hlídkové služby Praha II, délka služby 6,5 let.

Datum realizace: 14.2.2026

Forma záznamu: Osobní rozhovor zaznamenaný na diktafon, doslovný přepis

T: Nosíte služební zbraň mimo službu? Pokud ano, jaký je ten hlavní důvod?

R: Povolení na nošení služební zbraně mám. Využívám toho však spíše z praktických důvodů, abych ji nemusel každý den vracet do trezoru na útvaru. V civilním, běžném životě nosím relativně často svou soukromou zbraň, pokud zrovna nejdu na místa, kde by to nebylo povolené nebo vhodné.

T: Jaký je Váš osobní postoj k nošení zbraně mimo službu? Považujete to za morální povinnost policisty, nebo spíše za zátěž?

R: Myslím si, že i když nejsme fyzicky v práci, tak ve službě jsme stále. Správný policista by měl být podle mě připraven zasahovat i mimo službu. Pokud bych byl například na úřadě a vyskytl se tam aktivní střelec, chci být schopen nějakým způsobem zasáhnout, zabránit tomu nebo pomoci, aby nebylo moc obětí. Jako zátěž to vnímá spíše ten, kdo sundá uniformu a s prací už nechce mít nic společného. Za mě je to ale něco, co si nosíme i domů a měli bychom být schopni reagovat.

T: Využíváte Vy osobně možnosti nosit služební zbraň v době volna?

R: Jak jsem říkal, nosím zbraň (převážně soukromou) ze dvou hlavních důvodů. Jednak abych byl případně schopný zasáhnout, kdyby to bylo třeba. A za druhé kvůli ochraně zdraví svého, své rodiny nebo přátel. Chci být schopen reagovat na každou možnou hrozbu. Zbraň vnímám i jako účinný zstrašující prostředek. Kdybych stál například proti někomu s nožem, myslím si, že zbraň může útočníka přimět, aby si to rozmyslel a vzdal se, aniž by muselo dojít k výstřelu.

T: Setkal jste se někdy mimo službu se situací, kdy jste litoval, že zbraň máte (nebo naopak nemáte) u sebe?

R: Zatím jsem se neseťkal s žádnou takovou situací.

T: V mém dotazníkovém šetření vyšlo, že mnoho policistů preferuje nošení vlastní soukromé zbraně před tou služební. Čím si to vysvětlujete?

R: Vidím zde několik faktorů. Prvním je trénink – se služební zbraní by člověk správně neměl střílet na civilní střelnici, což omezuje možnost tréninku mimo službu. Ne vždy policistovi stačí služební střelby a chce se zdokonalovat ve svém volnu, což se služební zbraní oficiálně nelze. Druhým faktorem je konstrukce. Služební CZ 75 D

Compact je celokovová a zbytečně těžká. Má kapacitu zásobníku 14 nábojů. Oproti tomu moderní polymerové zbraně, jako například Sig Sauer P365 X-Macro s kompenzátořem nebo Glock 19X, který nosím já, jsou lehčí a nabízejí vyšší kapacitu (např. 17 nábojů), ačkoliv jsou rozměrově menší. Třetím důvodem je variabilita doplňků. Na soukromou zbraň si policista může namontovat svítilnu nebo kolimátor, což u služebního Compactu není možné. Roli hraje i administrativa – ztráta služebního střeliva je velký problém, zatímco u soukromého to takové komplikace nepřináší.

T: Je podle Vás standardní služební zbraň vhodná pro skryté nošení v civilním oblečení? Vnímáte nějaké limity?

R: Služební zbraň je zbytečně široká a velká, takže se pro skryté nošení příliš nehodí. Jak jsem zmínil, polymerové subkompakty nabízejí při menších rozměrech stejný nebo vyšší palebný průměr.

T: Jak řešíte u služební zbraně pouzdro pro skryté nošení?

R: Soukromou zbraň nosím v pozici appendix (vpředu na břicho). Pro služební CZ 75 D Compact ani nevlastním pouzdro na skryté nošení, nechtěl bych takto velkou zbraň nosit. To je další důvod, proč je pro mě soukromá zbraň lepší volbou.

T: Uvědomujete si v civilu změnu taktické situace oproti službě? Jak vnímáte fakt, že při případném zákroku nemáte vysílačku, pouta ani kolegu, který by Vás jistil?

R: Tuto situaci vnímám jako výrazně odlišnou. Snažím se být připraven. V civilu u sebe nosím textilní (látková) pouta, ať už v kapse, v batohu nebo v ledvince. Dále nosím pásku s nápisem „Policie“. Chci být schopen reagovat na situaci a být jasně označen. Nedovedu si představit nic horšího, než kdyby po mně omylem začali střílet zasahující kolegové. Proto bych v případě zákroku v první řadě slovně zhlásil, že jsem policista, a nasadil si pásku, abych byl rozeznatelný od pachatele.

T: Změnilo nošení zbraně Vaše chování v civilu? Například výběr místa v restauraci nebo vyhýbání se konfliktům?

R: Rozhodně ano, práce u policie mé chování změnila. V restauraci se snažím sedět tak, abych viděl na vchod. Ve vlaku si vybírám místo tak, aby ideálně nikdo neseseděl za mnou a já měl přehled o prostoru.

T: Jak vnímáte riziko ztráty nebo odcizení služební zbraně? Omezuje Vás to v běžných aktivitách?

R: Riziko si uvědomuji, ale nepocítuji z něj strach. Dávám si velký pozor, zbraň mám vždy pod kontrolou, na dosah a nespouštím ji z očí.

T: Jak nošení zbraně ovlivňuje Váš společenský život? Stává se Vám, že zbraň raději necháte doma, protože si chcete dát s přáteli pivo?

R: Já alkohol nepiji, takže to pro mě není překážka a zbraň si s sebou беру téměř vždy. Do míst, kde je vstup se zbraní vyloženě zakázán, příliš nechodím, takže to nevnímám jako dilema. Řídím se heslem, že je lepší zbraň mít a nepoužít, než ji nemít a potřebovat.

T: Představte si situaci: Jste v civilu u přepadení, pachatel o Vás neví. Jdete do zákroku, nebo raději volíte roli pozorovatele? Co by pro Vás bylo spouštěčem?

R: Velmi by záleželo na okolnostech a taktice. Pokud by šlo o útočníka s nožem, který je v těsné blízkosti oběti, nechtěl bych situaci eskalovat a možná bych zpočátku volil roli pozorovatele, dokud by se nevytvořil bezpečný prostor pro zákrok. Spouštěčem k okamžitému použití zbraně by bylo bezprostřední ohrožení života nebo zdraví. V takové chvíli, kdy by hrozila újma na životě, bych neváhal. Pravděpodobně by ani nebyl čas na varovný výstřel a muselo by dojít přímo ke střelbě. Použití zbraně však беру jako absolutně poslední možnost.

T: Čtvrtina respondentů v dotazníku uvedla, že nenosí zbraň kvůli chybějícímu povolení. Jaká je praxe u Vašeho útvaru?

R: U mě administrativa nebyla vůbec složitá. Na našem útvaru platí pravidlo, že povolení mohou získat policisté, kteří mají hotovou služební zkoušku a odslouženy alespoň tři roky. Tuto podmínku jsem při nástupu splňoval, takže to nadřízení rovnou vyřídili. Není to problém ani pro ostatní kolegy, pokud si chtějí zažádat. Povoluje se to u nás standardně.

T: Máte obavy z právních následků případného použití zbraně mimo službu?

R: Právní následky by mi hrozily, i kdybych zakročil jako civilista. Je potřeba uvažovat zdravým rozumem a přesně vědět, co si mohu dovolit a kdy mohu zbraň použít.

Pokud to má člověk v hlavě srovnané a zná zákonné podmínky, tak ví, kdy střílet a kdy ne. Proto se v tomto ohledu právních následků nebojím.

T: Mnoho policistů uvádí, že zbraň nenosí, protože „nechtějí být stále v práci“. Jak se na tento argument díváte Vy?

R: Na tento argument se nedívám moc dobře. Podle mě jsme v práci pořád, i když jsme v civilu. Pokud by se jednalo o něco závažného, každý policista by měl být připraven zakročít. Nedovedu si představit situaci, že jdu s rodinou ven, dojde tam například k útoku aktivního střelce, někdo to odnese a já u sebe nebudu mít zbraň. Vědomí, že jsem tomu mohl zabránit nebo pomoci, by pro mě bylo nesnesitelné – nemohl bych se na sebe podívat do zrcadla. Takže to беру jako povinnost.

T: Většina respondentů označila pravidla za jasná. Je něco, co Vám v interních předpisech chybí?

R: Pravidla pro nošení jsou za mě jasně vytyčená, tam problém nevidím.

T: Kdybyste měl pravomoc změnit jednu věc v systému nošení služebních zbraní mimo službu, co by to bylo?

R: Pokud bych mohl změnit jednu věc, netýkalo by se to ani tak nošení služební zbraně mimo službu, ale spíše možnosti volby zbraně pro výkon služby. Hrozně mi chybí možnost, aby si policista mohl vybrat mezi přidělenou (služební) zbraní a svou soukromou. Mělo by to fungovat za jasných podmínek – například ráže 9mm, tmavá barva, kapacita zásobníku alespoň 14 nábojů. Pokud by zbraň splňovala tato kritéria, měla by být schválena i do služby. Spousta policistů je na své soukromé zbraně zvyklá, má je „vyladěné“ a střílí se jim s nimi lépe. Sám to pozoruji na střelbách, kdy mi služební CZ do ruky nesedí a mé výsledky jsou s ní horší než s mou soukromou zbraní.

Příloha V: Přepis řízeného rozhovoru s respondentem č. 4

Základní údaje o rozhovoru:

- **Respondent:** Muž, příslušník Policie ČR, Oddělení hlídkové služby prvosledová jednotka Praha I, délka služby 6 let
- **Datum realizace:** 15.2.2026

- **Forma záznamu:** Osobní rozhovor zaznamenaný na diktafon, doslovný přepis

T: Nosíte služební zbraň mimo službu? Pokud ano, jaký je ten hlavní důvod?

R: Ano, nosím ji všude. Hlavním důvodem je, abych byl schopen adekvátně reagovat na jakýkoliv zákrok. Vycházím ze zákona o služebním poměru – člověk je policistou i v době mimo výkon služby. Chci být připravený zasáhnout k ochraně života, zdraví a majetku, a proto u sebe zbraň nosím neustále.

T: Jaký je Váš osobní postoj k nošení zbraně mimo službu? Považujete to za morální povinnost policisty, nebo spíše za zátěž?

R: Určitě to považuji za morální povinnost. Když už se člověk jednou rozhodne být policistou, tak jím je 24 hodin denně. Pokud má tu možnost, měl by zbraň nosit i ve svém volnu.

T: Využíváte Vy osobně možnosti nosit služební zbraň v době volna?

R: Ano, využívám toho pravidelně a celoročně. Důvody jsou stejné, jaké jsem již uvedl – efektivní schopnost provést zákrok a chránit životy a zdraví.

T: Setkal jste se někdy mimo službu se situací, kdy jste litoval, že zbraň máte (nebo naopak nemáte) u sebe?

R: Že bych ji u sebe neměl, toho jsem nikdy nelitoval, protože ji u sebe mám prostě pořád. Jedinkrát jsem řešil komplikaci, když jsem měl zbraň u sebe a potřeboval jsem projít přes bezpečnostní rámy, ale to se na místě domluvilo. Jinak taková situace nenastala.

T: V mém dotazníkovém šetření vyšlo, že mnoho policistů preferuje nošení vlastní soukromé zbraně před tou služební. Čím si to vysvětlujete?

R: Dominantní zbraní ve sboru je stále nafasovaná CZ 75 D Compact. Sám jsem tuto zbraň dříve nosil na místním oddělení a vím, co je to za zbraň. Osobně mi na skryté nošení nevyhovovala. Nyní sloužím na útvaru, kde máme Glocky 5. generace. Já jsem „srdcař“ do Glocků, takže mi ta změna vyhovuje. Preference soukromých zbraní si vysvětluji tím, že fasované Čezety jsou koncepčně zastaralé. Spousta lidí říká, že je ta zbraň těžká a velká, a proto na skryté nošení není úplně vhodná.

T: Je podle Vás standardní služební zbraň vhodná pro skryté nošení v civilním oblečení? Vnímáte nějaké limity?

R: Mně osobně služební Glock nevadí. Díky své postavě nemám problém schovat i větší zbraň (velikost Glock 17) a nosím volnější trika, takže mě váha ani obrys nelimitují. Rozumím ale tomu, že spousta lidí preferuje menší zbraň, i za cenu menšího zásobníku, protože je pro ně pohodlnější.

T: Jak řešíte u služební zbraně pouzdro pro skryté nošení?

R: Koupil jsem si vlastní vybavení. Mám více pouzder, ale všechna jsou vnitřní (IWB – nošení uvnitř kalhot). Zbraň nosím výhradně v pouzdře na těle, nenosím žádné tašky nebo ledvinky.

T: Uvědomujete si v civilu změnu taktické situace oproti službě? Jak vnímáte fakt, že při případném zákroku nemáte vysílačku, pouta ani kolegu, který by Vás jistil?

R: Rozhodně ten taktický aspekt vnímám, člověk je v ten moment sám. Musím se mnohem více rozhlížet a takticky přemýšlet. Co se týče vybavení, kovová pouta nenosím, je to zbytečná zátěž, ale nosím vždy minimálně dvoje nebo troje jednorázová textilní pouta. Důležité je také myslet na riziko záměny ze strany zasahujících kolegů. Pokud civil nebo kolega, který dorazí na místo, uvidí někoho se zbraní, může to být velký problém. Proto je nutné se prokázat – křičet „Policie“ a ideálně mít nějaké označení. Já například ve svém autě vozím podkošilovou vestu, takže mám k dispozici i nějaký level balistické ochrany.

T: Změnilo nošení zbraně Vaše chování v civilu? Například výběr místa v restauraci nebo vyhýbání se konfliktům?

R: Určitě ano. Podvědomě si zbraň kryji, aby okolí nevědělo, že ji mám, a nechávám si volnou pravou ruku pro případné tasení. V restauraci si sedám čelem ke dveřím a ideálně zády ke zdi. Nemohu říct, že bych se vyloženě vyhýbal konfliktům, ale rozhodně se více rozhlížím a mám daleko větší přehled o situaci kolem sebe.

T: Jak vnímáte riziko ztráty nebo odcizení služební zbraně? Omezuje Vás to v běžných aktivitách?

R: Neomezuje mě to vůbec. Vytvořil jsem si systém nošení, který mi funguje, a zbraň mám vždy pod absolutní kontrolou. Nepřipouštím si, že by mi ji někdo odcizil nebo že bych ji ztratil – pro mě taková možnost prostě neexistuje.

T: Jak nošení zbraně ovlivňuje Váš společenský život? Stává se Vám, že zbraň raději necháte doma, protože si chcete dát s přáteli pivo?

R: Vzhledem k tomu, že vůbec nepiji alkohol, tak mě tato stránka věci nelimituje a zbraň mám u sebe pořád. Pokud jdu na společenskou akci, kde jsou bezpečnostní rámy (např. O2 Aréna), využívám možnosti uložit si zbraň na nezbytně nutnou dobu na nejbližším místním oddělení policie. Vždy mi tam vyšli vstříc, zbraň uschovají do trezoru a po akci si ji vyzvednu.

T: Představte si situaci: Jste v civilu u přepadení, pachatel o Vás neví. Jdete do zákroku, nebo raději volíte roli pozorovatele? Co by pro Vás bylo spouštěčem?

R: Pokud se bavíme o loupežném přepadení, útoku nožem nebo situaci, kdy někdo ohrožuje život, tak rozhodně zasáhnu. Jsem, jak jsem říkal, „modrý mozek“, takže zákrok provedu, pokud to situace vyžaduje. Spouštěčem k ostré střelbě by pro mě byla nutná obrana nebo krajní nouze – aktivní střelec, útok chladnou zbraní nebo brutální fyzický útok ohrožující život.

T: Čtvrtina respondentů nenosí zbraň kvůli chybějícímu povolení. Jaká je praxe u Vašeho útvaru?

R: Na našem útvaru musí žadatel splnit kritéria – prověřkové střelby, taktické výcviky a základní návyky prvosledových hlídek. Já jsem na útvar přišel už s povolením z předchozího působiště, takže jsem navázal bez problémů. Pokud policista střílí dobře a má hotová školení, povolení většinou dostane. Většina lidí u nás na útvaru zbraň v civilu nosí.

T: Máte obavy z právních následků případného použití zbraně mimo službu?

R: Zákon je teoreticky postavený dobře, ale v praxi jsou tam obrovské nuance. Určitou obavu z následků má při použití zbraně každý. Uvítal bych větší právní jistotu a podporu ze strany GIBS a soudů. Často mám pocit, že systém hledá chyby spíše u zakročujícího policisty než u pachatele, i když byl agresivní. Větší institucionální opora by byla určitě na místě.

T: Mnoho policistů uvádí, že zbraň nenosí, protože „nechtějí být stále v práci“. Jak se na tento argument díváte Vy?

R: O těchto lidech si nemyslím nic dobrého. Jsou to pro mě policisté, kteří si do práce chodí jen „odpípat“ směnu. Pokud se někdo rozhodl pro tuto práci, „upsal se ďáblu“ a měl by tu smlouvu dodržovat i v civilu.

T: Většina respondentů označila pravidla za jasná. Je něco, co Vám v interních předpisech chybí?

R: Pravidla jsou jasná a vyhovující. Policista je plně zodpovědný za zajištění zbraně proti odcizení. Je to podmíněno i střeleckou dovedností – pokud někdo není dobrý střelec nebo manipuluje se zbraní nedbale, neměl by mít povolení ji nosit v civilu. Co se týče postupů při použití (prokázání se, hlášení operačnímu), to je nastaveno logicky.

T: Kdybyste měl pravomoc změnit jednu věc v systému nošení služebních zbraní mimo službu, co by to bylo?

R: Změnil bych administrativní proces obnovování povolení. V současnosti musíme žádat každý rok znovu (obvykle v prosinci). Pokud má policista povolení schválené již několik let po sobě a nedošlo u něj k žádné změně, považuji každoroční papírování za zbytečné a "hloupé". Pokud je to jednou schválené, mělo by to platit trvale, dokud nenastane důvod k odebrání.

Příloha VI: Přepis řízeného rozhovoru s respondentem č. 5

Základní údaje o rozhovoru:

- **Respondent:** Muž, příslušník Policie ČR, OOP Trutnov prvosledová hlídka, délka služby 4,5 let
- **Datum realizace:** 16.2.2026
- **Forma záznamu:** Osobní rozhovor zaznamenaný na diktafon, doslovný přepis

T: Nosíte služební zbraň mimo službu? Pokud ano, jaký je ten hlavní důvod?

R: Služební zbraň mimo službu nenesím. Chtěl bych ji nosit, ale spíše se bojím zamítnutí žádosti ze strany vedení.

T: Jaký je Váš osobní postoj k nošení zbraně mimo službu? Považujete to za morální povinnost policisty, nebo spíše za zátěž?

R: Nošení zbraně mimo službu považuji za dobrou možnost, jak v případě potřeby zasáhnout na místě mimořádné události. Nevidím to vyloženě jako povinnost, ale rozhodně jde o kvalitní možnost obrany a případného zásahu. Řídím se heslem, že policistou jsem 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. Když mohu mít zbraň ve službě, nevidím důvod, proč bych ji nemohl mít i v době volna.

T: Využíváte Vy osobně možnosti nosit služební zbraň v době volna?

R: Tuto možnost nevyužívám, ačkoliv bych rád. Odrazuje mě od toho případná administrativa, obava z nepochopení ze strany vedení a také nutnost pořizování schváleného trezoru pro uchování zbraně v bytě.

T: Setkal jste se někdy mimo službu se situací, kdy jste litoval, že zbraň máte (nebo naopak nemáte) u sebe?

R: S takovou krizovou situací jsem se naštěstí mimo službu nesešel. Ovšem v současné době je velká šance, že se člověk do nebezpečné situace dostane, a zbraň by v takovém případě mohla zamezit pachateli v ohrožování jiných osob.

T: V mém dotazníkovém šetření vyšlo, že mnoho policistů preferuje nošení vlastní soukromé zbraně před tou služební. Čím si to vysvětlujete?

R: Tuto situaci si vysvětluji zřejmě nespokojeností se služebními zbraněmi. Ač jsou spolehlivé, každý má jiné preference. Značky jako Glock nebo i jiné modely ČZ nabízejí mnoho možností, které jsou pro sloužící kolegy přijatelnější a lepší. Další věcí je byrokracie spojená s povolením nosit služební zbraň v době volna, která mnohé odradí.

T: Je podle Vás standardní služební zbraň vhodná pro skryté nošení v civilním oblečení? Vnímáte nějaké limity?

R: Standardní služební zbraň je za mě pro skryté nošení vhodná. Není příliš těžká (ačkoliv například Glock je lehčí), velikostně se dá dobře skrýt a v ničem člověku nebrání. Pod běžně noseným kabátem nebo koženou bundou by se dala bez problémů skrýt.

T: Jak řešíte u služební zbraně pouzdro pro skryté nošení?

R: U služební zbraně skryté nošení aktuálně neřeším, ve službě mám stehenní pouzdro. V případě, že bych ji nosil skrytě, využil bych opasková pouzdra značky Dasta, která mám doma.

T: Uvědomujete si v civilu změnu taktické situace oproti službě? Jak vnímáte fakt, že při případném zákroku nemáte vysílačku, pouta ani kolegu?

R: Změnu situace v případě zákroku ve volnu si plně uvědomuji. Chybí mi balistická vesta a pomoc musím volat telefonem, což je oproti radiostanici pomalejší. Nicméně pro jistotu s sebou v civilním oblečení nosím jednorázová pouta. V případě zákroku bych se musel spoléhat na spolupráci s civilním obyvatelstvem.

T: Změnilo nošení zbraně Vaše chování v civilu? Například výběr místa v restauraci nebo vyhýbání se konfliktům?

R: Jelikož zbraň nenesím, tak přímo nošení mé chování nemění. Přesto si v restauracích vždy sedám čelem ke vchodu, abych měl přehled, kdo vchází nebo odchází. Konfliktům se snažím vyhýbat, ale v případě nutnosti jsem odhodlán zakročít, ačkoliv se primárně snažím vše řešit verbálně.

T: Jak vnímáte riziko ztráty nebo odcizení služební zbraně? Omezuje Vás to v běžných aktivitách?

R: Ztrátu nebo odcizení vnímám velmi vážně, neboť nevím, kdo by se ke zbrani dostal a co by byl schopen s ní provést.

T: Jak nošení zbraně ovlivňuje Váš společenský život? Stává se Vám, že zbraň raději necháte doma?

R: Tento problém neřeším, jelikož zbraň nenesím. Kdybych ji nosil, oželil bych pivo či jiné drinky, abych u sebe zbraň mít mohl. Při případných kontrolách bych se prokázal služebním průkazem, aby nedošlo k nedorozumění.

T: Představte si situaci: Jste v civilu u přepadení, pachatel o Vás neví. Jdete do zákroku, nebo raději volíte roli pozorovatele?

R: V případě, že bych u sebe zbraň měl, zakročil bych, jak mi ukládá zákon. V první řadě bych vše oznámil a vyžádal si na místo hlídku (i pomocí tísňové SMS, což lokalizace umožňuje). Dále bych se snažil pachatele zadržet nebo zajistit dle situace. Spouštěčem pro použití zbraně by bylo bezprostřední ohrožení zdraví a života ostatních osob.

T: Čtvrtina respondentů v dotazníku uvedla, že nenosí zbraň kvůli chybějícímu povolení. Jaká je praxe u Vašeho útvaru?

R: Praxe u mého útvaru mi není přesně známa. Nikdo z kolegů služební zbraň ve volnu nenosí; ti, co nosí zbraň, mají zbrojní průkaz a zbraň soukromou. V případě žádosti o nošení služební zbraně bych osobně očekával neochotu ze strany vedení.

T: Jak hodnotíte proces přidělování služební zbraně k nošení mimo službu u Vašeho útvaru?

R: Toto nemohu hodnotit z vlastní zkušenosti, ale tipuji, že by šlo o složitý proces.

T: Máte obavy z právních následků případného použití zbraně mimo službu?

R: Obavy z právních následků mám i během služby. Podporu ze strany sboru příliš neočekávám, spíše bych se obrátil na odbory, které právní ochranu nabízejí.

T: Mnoho policistů uvádí, že zbraň nenosí, protože „nechtějí být stále v práci“. Jak se na tento argument díváte Vy?

R: Na tento argument reaguji negativně. Policistou je člověk 24/7, tedy v práci jsem stále, i v době volna. Sám jsem takto musel několikrát vytahovat služební průkaz, aby se předešlo případnému protiprávnímu jednání. Proto tento argument neberu.

T: Většina respondentů označila pravidla za jasná. Je něco, co Vám v interních předpisech chybí?

R: V interních předpisech mi asi nic nechybí. Vše mi přijde relativně srozumitelné, ač může být nakládání se služební zbraní v době volna náročné (zabezpečení atd.).

T: Kdybyste měl pravomoc změnit jednu věc v systému nošení služebních zbraní mimo službu, co by to bylo?

R: V tomto bodě bych celkově změnil legislativu. Pokud jsem oprávněn využívat zbraň v rámci služby, měl bych automaticky dostat zbrojní průkaz na konkrétní skupinu. K použití zbraně jsme vycvičeni a pravidelně školeni. Není tedy důvod nemít možnost nošení zbraně i mimo službu bez dalších složitých povolení.

Příloha VII: Přepis řízeného rozhovoru s respondentem č.6

Základní údaje o rozhovoru:

- **Respondent:** Muž, příslušník Policie ČR, Odbor cizinecké policie – vedoucí skupiny pátrání, 17 let služby
- **Datum realizace:** 26. 2. 2026.
- **Forma záznamu:** Osobní rozhovor zaznamenaný na diktafon, doslovný přepis

T: Nosíte služební zbraň mimo službu? Pokud ano – uveďte důvod, pokud ne – také uveďte důvod.

R: Ano, jelikož jsem držitelem zbrojního oprávnění, nosím i v době mimo službu buď svoji soukromou zbraň, anebo služební, kterou mám schválenou k nošení i v době mimo službu.

T: Jaký je Váš osobní postoj k nošení zbraně mimo službu? Považujete to za morální povinnost policisty, nebo spíše za zátěž?

R: Můj postoj je takový, že zbraň vnímám jako prostředek k zajištění bezpečnosti a případně i účinné obrany v případě možného ohrožení mé bezpečnosti, případně bezpečnosti, ochrany života a zdraví jiných osob. Můj názor na tuto věc je takový, že každý policista zbraň nosí ve službě, tak by pro něj neměl být problém ani morální zátěž nosit zbraň i v době mimo službu.

T: Využíváte Vy osobně možnosti nosit služební zbraň v době volna? Co je tím hlavním důvodem?

R: Ano, využívám možnost nošení služební zbraně i v době mimo službu a hlavní důvod je ten, že chci mít možnost prostředku k efektivní a účinné obraně před případným útokem.

T: Setkal jste se někdy mimo službu se situací, kdy jste litoval, že zbraň máte (nebo naopak nemáte) u sebe?

R: Zatím jsem se nikdy do takovéto situace nedostal, takže toto dilema jsem řešit nemusel.

T: V mém dotazníkovém šetření vyšlo, že mnoho policistů preferuje nošení vlastní soukromé zbraně před tou služební. Čím si to vysvětlujete?

R: Myslím si, že je to v možnosti vlastního výběru zbraně a doplňků zbraně a také absence povolení a omezení nošení služební zbraně vyplývající z interních nařízení policie.

T: Je podle Vás standardní služební zbraň vhodná pro skryté nošení v civilním oblečení? Vnímáte nějaké limity (váha, velikost, obrys)?

R: Současné zbraně používané policií v běžném výkonu služby se za určitých okolností dají efektivně nosit skrytě, ale je potřeba tomu přizpůsobit styl oblékání. Také policista či policistka, kteří jsou větší postavy, tuto zbraň lépe skryjí než ti, kteří jsou menší a hubenější. Takže je to u každého individuální. U služebních zbraní je limitující velikost či rozměry zbraně, hmotnost není zase až tak rozhodující.

T: Jak řešíte u služební zbraně pouzdro pro skryté nošení?

R: U služební zbraně jsem pouzdro vyřešil nákupem vlastního pouzdra pro skryté nošení.

T: Uvědomujete si v civilu změnu taktické situace oproti službě? Jak vnímáte fakt, že při případném zákroku nemáte vysílačku, pouta ani kolegu, který by Vás jistil?

R: Ano, taktika zákroku v době mimo službu je zásadně odlišná od té ve službě a každý policista by si to měl uvědomit. Už jen ten fakt, že je člověk v civilním oblečení a tudíž musí svoji příslušnost prokázat, je zásadním omezením. Pak si také musí uvědomit, že na případný zákrok se zbraní v době mimo službu je sám a musí tomu přizpůsobit své chování a zhodnocení situace. Obecně se dá říci, že je případný zákrok či úkon o dost složitější než ve službě.

T: Změnilo nošení zbraně Vaše chování v civilu? (např. sedáte si v restauraci čelem ke dveřím, vyhýbáte se konfliktům, hlídáte si odstup)?

R: Pokud mám u sebe zbraň v civilu, tak mojí snahou je to, abych ji zabezpečil před její případnou krádeží, ku příkladu v MHD nebo v místech s větší koncentrací osob. Také dbám na to, aby nebyla výrazně viditelná, zejména když se člověk drží madla v metru rukou nad hlavou atp.

T: Jak vnímáte riziko ztráty nebo odcizení služební zbraně? Omezuje Vás to v běžných aktivitách?

R: Toto riziko samozřejmě vnímám a už při plánování toho, jestli si zbraň vezmu s sebou nebo ne, k tomu přihlížím a může to být v jistých situacích omezující a musím se tomu přizpůsobit.

T: Jak nošení zbraně ovlivňuje Váš společenský život? Stává se Vám, že zbraň raději necháte doma?

R: Pokud jdu někam, kde vím, že budu pít alkohol nebo kde je vstup se zbraní zakázán, tak nad tím samozřejmě přemýšlím a případně si zbraň neberu anebo tomu přizpůsobím své chování (nebudu pít alkohol, nebudu vstupovat do míst, kde by to mohl být problém atp.).

T: Představte si situaci: Jste v civilu u přepadení, pachatel o Vás neví. Jdete do zákroku, nebo raději volíte roli pozorovatele? Co by pro Vás bylo spouštěčem k použití zbraně?

R: Ze svých zkušeností vím, jaké jsou právní nároky na použití zbraně at' už ve službě anebo v civilu, a samozřejmě bych to zohlednil při jejím případném použití. Nicméně bych se použití zbraně nebránil a pokud by to bylo nutné, použil bych ji.

Spouštěčem by byl ku příkladu aktivní střelec, který útočí na lidi, tak bych asi neváhal a snažil se jeho útok eliminovat. Nicméně realita je mnohdy úplně jiná.

T: Čtvrtina respondentů uvedla, že nenosí zbraň kvůli chybějícímu povolení. Je získání povolení k nošení mimo službu u Vašeho útvaru vnímáno jako standardní proces?

R: Praxe na mém útvaru je taková, že se každá žádost od policisty individuálně posuzuje vedoucím oddělení, který rozhoduje o tom, jestli takovou žádost schválí či nikoliv. Dle mého vnímání se ze strany vedoucího oddělení nejedná o neochotu, ba naopak.

T: Jak hodnotíte proces přidělování služební zbraně k nošení mimo službu? Je to vnímáno jako benefit, nebo je proces složitý?

R: Z mé vlastní praxe to není vůbec složitá věc, postup je jednoduchý a administrativně nenáročný, máme vzor, kterým se řídíme.

T: Máte obavy z právních následků případného použití zbraně mimo službu? Cítíte dostatečnou podporu ze strany sboru?

R: Jsem si vědom právní stránky věci, svých oprávnění a povinností a proto je za mě ideální situace, kdy není potřeba zbraň aktivně použít. V opačném případě jsem si vědom toho, co bude následovat. Jedná se o nepříjemnou věc, která způsobuje značné obtíže, ať už možnost trestního postihu, tak i vnímání okolností použití zbraně veřejností či příbuznými pachatele. Policejní sbor v tomto případě pro mě nehraje roli; o tom, jestli je policista postaven mimo službu, rozhoduje služební funkcionář a je čistě na něm, jak rozhodne.

T: Mnoho policistů uvádí, že zbraň nenosí, protože „nechtějí být stále v práci“. Jak se na tento argument díváte Vy?

R: Já to takto rozhodně nevnímám. Jsem si vědom svých povinností i v době mimo službu a každý policista je s tímto seznámen a tento argument vnímám jako lichý a neopodstatněný.

T: Je něco, co Vám v interních předpisech chybí?

R: Za mě je postup nastaven srozumitelně a jasně i co se týče právní stránky věci. Je čistě na každém konkrétním policistovi či policistce, jak se zachovají v situacích, které budou vyžadovat použití zbraně.

T: Kdybyste měl pravomoc změnit jednu věc v systému nošení služebních zbraní mimo službu, co by to bylo?

R: Asi bych zavedl povinný kurz s praktickými příklady z praxe, kdy k použití služební či soukromé zbraně došlo a také právní rozbory s příklady, jak bylo toto použití zbraně vyhodnoceno. Za mě je toto důležité, aby si každý uvědomil rizika a počítal s nimi, byť to může spoustu lidí odradit